РАБОЧАЯ ПРАФЕСІЯ: ПЕРАЗАГРУЗКА

ЧЫРВОНКА

МОЛАДЗЬ ДЛЯ «ХАТЫНІ» — ПРАВАДНІК ПАМЯЦІ

ЧЫРВОНКА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

23 ЧЭРВЕНЯ 2022 г. ЧАЦВЕР № 121 (29743)

ЦЫТАТА ДНЯ

Наталля КАЧАНАВА, Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу:

«Мы сваю работу стараемся выбудоўваць такім чынам, каб максімальна ўключаць дэпутацкі корпус у работу Савета Рэспублікі і вырашэнне задач, якія стаяць перад дэпутацкім корпусам і якія агучвў кіраўнік дзяржавы ў час сустрэчы з парламентарыямі. Гэтыя задачы зразумелыя кожнаму з нас. Мы — народныя выбраннікі, нас выбіраюць людзі, таму мы павінны зрабіць усё, каб дзяржаўная палітыка, выбудаваная ў нашай краіне, рэалізоўвалася і ўвасаблялася ў жыццё. Перш за ўсё гэта людзі з іх клопатамі, праблемамі і пытаннямі. Мы ўсе павінны жыць жыццём нашых людзей. Для чаго? Для таго каб своечасова вырашаць пытанні, якія ўзнікаюць у грамадзян, каб, прымаючы заканадаўчыя акты, мы маглі ўрэгуляваць пытанні, якія сёння не ўрэгуляваныя або патрабуюць дапрацоўкі».

КОРАТКА

• **Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў Дзень усенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны і генацыду беларускага народа недалёка ад сваёй малой радзімы ўсклаў кветкі да брацкай магілы ў вёсцы Хімы Аршанскага раёна.**

• Студэнты ГрДУ імя Я. Купалы правялі аўтапрабег па вёсках, якія пацярпелі ад фашысцкіх захопнікаў.

• **Беларускія паралімпійцы выступяць на летніх гульнях «Мы разам. Спорт».**

Фота Віктара ДРАЧОВА.

БРЭСТ СМУТКУЕ, БЕЛАРУСЬ ПАМЯТАЕ

У Брэсцкай крэпасці прайшлі маштабныя мерапрыемствы з нагоды Усенароднага дня памяці ахвяр вайны і генацыду беларускага народа

Гэтым разам дні 21—22 чэрвеня ўмясцілі вельмі вялікую і разнастайную праграму мерапрыемстваў па ўсёй краіне. Але самыя важныя, самыя кранальныя і шчымлівыя з іх прайшлі ў крэпасці. Брэсцкую крэпасць цяпер амаль немагчыма ўявіць без Паста памяці, які нясе сваю вахту каля Вечнага агню вось ужо амаль 50 гадоў.

Напярэдадні жалобнай даты, днём 21 чэрвеня, каля сцен цытадэлі прайшло ганаровае пастраенне ўдзельнікаў злёту пастоў памяці гарадоў-герояў. Гэта 17 дэлегацый з розных куткоў Беларусі і Расіі, якія ўдзельнічаюць у дзіцячым патрыятычным руху.

Цэлы дзень крэпасць наведвалі розныя дэлегацыі, патокам ішлі экскурсанты. А ў 19 гадзін па традыцыі каля скульптурнай кампазіцыі «Героям граніцы, жанчынам і дзецям, якія мужнасцю сваёй у бяссмерце крочаць» Інстытут пагранічнай службы Рэспублікі Беларусь правёў акцыю памяці «Баявы разлік». Мерапрыемства вось ужо сёмы раз ладзіцца каля сцен Брэсцкай крэпасці ў гонар герояў-пагранічнікаў, тых, хто 21 чэрвеня 1941 года ў 19 гадзін прайшоў рытуал прызначэння на ахову дзяржаўнай граніцы — баявы разлік, які аказаўся апошнім. Бо ў першыя ж хвіліны вайны ў бой з праціўнікам уступілі байцы пагранічных нарадаў. І, нягледзячы на тое, што падраздзяленням германскай арміі на захоп кожнай з застаў адводзілася гадзіна, нашы вартавыя граніцы трымаліся многія гадзіны, нават дні. Абараняліся да апошняга байца альбо апошняга патрона.

СТАР. 4

Выпрабавана на сабе

МАЛАДЗІЛЬНЫЯ ЯГАДКІ,

або Як сэканоміць на сезонных вітамінах

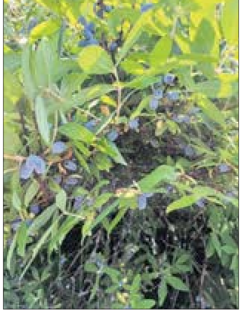

Пару тыдняў таму мне так захацелася свежых ягад, што, праходзячы міма латкоў з чарэшнямі побач з тралейбусным прыпынкам, не ўтрымалася і набыла грамаў трыста. Хоць цэны тады яшчэ кусаліся: за кілаграм прывазных вітамінаў прасілі 16 рублёў. Рэдка хто з прадаўцоў дазваляе выбіраць ягады, таму можна ўявіць маё расчараванне, калі з той жменькі амаль траціну чарэшняў давялося выкінуць. Каляжанка казала, што таксама брала там клубніцы, але і яны, хоць і выглядалі прывабна, былі зусім ніякія: ні водару, ні смаку, быццам гумовыя. Распавяла я пра гэтыя няўдалыя спробы вітамінізавацца сяброўцы. А яна і кажа: «З'ездзі ў Самахвалавічы — там штогод ладзяць самазборы сезонных ягад. Мы летась сям'ёй збіралі там чарэшні, засталіся задаволеныя».

СТАР. 5

ISSN 1990 — 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе

Мы абяцаем нясумнае лета з любімай газетай

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

Сувязь пакаленняў

ЯК ВЫПРАЦАВАЦЬ ІМУНІТЭТ ДА РАДЫКАЛЬНЫХ ІДЭАЛОГІЙ?

Новыя фарматы работы з моладдзю абмеркавалі ў Клічаве

Удзельнікамі сустрэчы сталі кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар Сергеенка, памочнік Прэзідэнта — інспектар па Магілёўскай вобласці Леанід Мартынюк, старшыня Магілёўскага аблвыканкама Анатоль Ісачанка, старшыня абласнога Савета дэпутатаў Ірына Раінчык, прадстаўнікі ідэалагічнай вертыкалі рэгіёна, маладзёжнага парламента і моладзь вобласці, перадае БелТА.

Фота БелТА.

«У краіне праходзіць Тыдзень моладзі пад слоганам «Моладзь Беларусі: памятаем традыцыі, жывём сучасным, імкнёмся ў будучыню». Беларусь — краіна міру і спакою, і вельмі хочацца, каб так было і ў далейшым. У нас ствараюцца неабходныя ўмовы для самарэалізацыі. Дзяржава аказвае істотную дапамогу маладым сем'ям, шматдзетным бацькам. Усё гэта трэба цаніць і не паддавацца на правакацыі. Нам неабходна захаваць тое, што маем, выхаваць у маладым пакаленні патрыятызм і любоў да Радзімы. Гэта штодзённая работа. Дзякуючы ёй моладзь павінна выпрацаваць імунітэт да радыкальных ідэалогій», — сказаў **старшыня Магілёўскага аблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА.**

Як адзначыла падчас выступлення **начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі аблвыканкама Кацярына МУЗЫЧЭНКА,** істотны ўплыў на грамадства і працэсы, якія ў ім адбываюцца, аказваюць каштоўнасныя арыенціры, погляды і інтарэсы моладзі. «Гэты ўплыў распаўсюджваецца на ўсе сферы жыцця: адукацыю, дэмаграфію, працу, клопат аб здароўі, інфармацыйную і прававу дасведчанасць і інш. Моладзь мае свае патрэбы, таму падтрымка дзяржавы на гэтым этапе жыцця найбольш значная. У Беларусі яна ажыццяўляецца па розных напрамках: адукацыя, магчымасць праявіць сябе ў творчай і навуковай дзейнасці, садзейнічанне занятасці, падтрымка маладых спецыялістаў і сем'яў», — падкрэсліла яна.

Паводле слоў Кацярыны Музычэнкі, колькасць моладзі ў Магілёўскай вобласці — больш за 171 тысячу (17 працэнтаў ад агульнай колькасці насельніцтва). Самыя маладзёжныя раёны — Клічаўскі, Горацкі і Слаўгарадскі, а таксама Магілёў і Бабруйск. Найбольш шматлікая ўзроставая група — 25—30 гадоў (38 працэнтаў). Згодна з сацыялагічнымі даследаваннямі, праведзенымі ў гэтым годзе, у топ-5 каштоўнасцяў моладзі рэгіёна ўваходзяць здароўе, сям'я і дзеці, фінансавая стабільнасць, цікавая работа і вольны час.

Сярод пытанняў, якія абмяркоўваюцца ў час пасяджэння, сталі новыя фарматы работы з моладдзю, пытанні захавання гістарычнай памяці і патрыятызму. Паводле слоў Кацярыны Музычэнкі, у рабоце з моладдзю неабходна поўнасцю выключыць фармальны падыход.

Яркім акцэнтам рабочай сустрэчы стала прэзентацыя выстаўкі «Нашы поспехі табе, Магілёўшчына!», дзе былі прэзентаваны самыя яркія маладзёжныя праекты, рэалізаваныя ў вобласці. Яны былі падзелены на некалькі блокаў. Інфармацыйныя праекты прэзентавалі СМІ рэгіёна, яшчэ адзін блок — прадстаўленне студатрадаўскага руху ў рэгіёне. Камандзір будатрада Беларуска-Расійскага ўніверсітэта «Тытан» Іван Івашкаў разам са сваімі юнакамі і дзяўчатамі паедзе працаваць у Якуцію. У іх камандзе 16 чалавек розных спецыяльнасцяў, будуць працаваць амаль два месяцы. «Будзем займацца добраўпарадкаваннем: укладваць плітку, рабіць дарогі, будаваць аб'екты сацыяльнай інфраструктуры на Чаяндзінскім нафтагазакандэнсатным радовішчы. А ў мінулым годзе нам пашанцавала паўдзельнічаць у будаўніцтве Беларускай АЭС», — расказаў ён.

Акрамя таго, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар Сергеенка наведаў Клічаўскі краязнаўчы музей, дзе азнаёміўся з гісторыяй і дасягненнямі раёна, прадстаўленымі экспанатамі.

У АГУЛЬНУЮ СКАРБОНКУ ПАМЯЦІ

Манеты ад Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі і яго сям'і перададзены грамадскаму дзеячу, паралімпійцу Аляксею Талаю для стварэння памятнага знака «Жывая памяць удзячных пакаленняў», перадае БелТА.

Манеты ад імя кіраўніка дзяржавы перадаў намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар Луцкі.

Для стварэння памятнага знака «Жывая памяць удзячных пакаленняў» больш за 130 тысяч манет ужо сабрана ад сем'яў з усёй Беларусі.

«У Год гістарычнай памяці народ аб'яднаўся. І мы вырашылі стварыць такі сапраўды народны помнік. Увесь народ сёння аб'ядноўваецца ў імя любові, дабра і справядлівасці, нашых вялікіх дзядоў і прадзедаў, якія адстаялі права на жыццё на планеце Зямля. Разам з нашым Прэзідэнтам мы гатовыя рэалізаваць самыя амбіцыйныя планы», — адзначыў Аляксей Талай.

Ён расказаў, што ўжо 22 чэрвеня, у Дзень усенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны і генацыду беларускага народа, адліваюцца важныя часткі памятнага знака якраз з выкарыстаннем сабраных манет. Адкрыць помнік плануецца 2 ліпеня ў парку Перамогі напярэдадні Дня Незалежнасці. Запрошаны і кіраўнік беларускай дзяржавы.

Пачынаючы з лютага 2021 года, дабрачынны фонд імя Аляксея Талая рэалізоўвае праект «Дзеці Беларусі — ветэранам і будучым пакаленням» сумесна з Міністэрствам адукацыі, Міністэрствам культуры, Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны і Беларускім дзяржаўным музеем гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Адна з асноўных падзей праекта — стварэнне і ўстаноўка ўсенароднага памятнага знака «Жывая памяць удзячных пакаленняў» у Мінску, Брэсце і Маскве. Галоўная ідэя стварэння і ўстаноўкі помнікаў — аб'яднаць ветэранаў, сучаснікаў і будучыя пакаленні.

Сабраныя манеты трапяць у сплаў помніка. Гэта манеты ад сем'яў з усёй Беларусі.

Вобраз помніка грунтуецца на дынаміцы застылага часу і ўключае ў сябе два складнікі: акамянелае пісьмо-трохкутнік, якое ўвасабляе даніну мінуламу, і бронзавае дрэва — сімвал жыцця і даўгалецця. Памятны

знак размесціцца ў парку Перамогі. Цяпер завяршаюцца яго ліццё і мантаж. Памятны знак установяць 27 чэрвеня.

Манеты будуць расплаўлены і заліты ў ствол дрэва і ў злiткі, якія будуць захоўвацца ў Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны ў Мінску для вырабу памятнага знака ў Маскве (9 мая 2023 года) і ў Брэсце (28 ліпеня 2023 года).

Фота БелТА.

Па сутнасці

СПАДЧЫНА ПЕРАМОЖЦАЎ

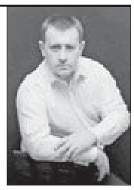

Дождж. Цёплы і лагодны. Альбо грозная навальніца. Дождж розны. Але ён заўжды акрапляе гэтымі днямі нашу зямлю. І нават калі мы ўсе забудземся пра тую нагоду жалобы. Калі мы настолькі «дэмакратызуемся», што дазволім таптаць нашу зямлю з сімваламі крыві і роспачы. Калі замест кіраўнікоў у нас будуць часовыя служкі заходніх інтарэсаў. Калі падчас панавання над нашым розумам талерантнасці і мультыкультуралізму зарастуць сцежкі да апошняга абеліска з чырвонай зорачкай. Калі ад першых нот гімна абароны Айчыны Аляксандрава перастануць бегаць па нашых целах мурашкі. Тады неба ўсё роўна будзе плакаць. Не можа яно інакш у самы працяглы дзень года.

Нават калі мы забудзем дзяцей Хатыні і Чырвонага Берага. Адвернемся ад памяці пра замардаваных падпольшчыкаў у сутарэннях гестапа. Калі пачнём праводзіць парады нацыяналістаў, топчучы сціплыя магілкі, — апошняе прыстанішча народных герояў — партызан. Калі нам кінуць, а мы, нібы пад кіраўніцтвам тэлеграмнага рэжысёра-ідэолага, падхопім «хопіць аб вайне». Калі фатаграфіі франтавікоў мы звязём на лецішча, каб не заміналі цацкам, прывезеным з заморскіх турнэ, альбо постмадэрновым «карцінам». Калі нашчадкі салдат Перамогі замест партрэтаў возьмуць у рукі сцяжкі з апошленымі колерамі вясёлкі. Тады неба ўсё роўна будзе плакаць. Плакаць слязьмі кожнага трэцяга загінулага, спаленага, замучанага. Сыпаць не попел, а кроплі ачышчальнай вады славянскай ахвяры.

Зараз не разумеюць мову душы, размаўляюць лічбавай лексікай. Пачакайце, а калі мы падлічым ненароджаных беларусаў. Пра матэрыяльныя страты і казаць нават не буду. Але гэты рахунак можна было б прад'явіць ужо, дарэчы, не такой камфортнай і не такой багатай Еўропе. Санкцыі. Спачатку няхай разлічацца па рахунках са спаленай Беларуссю. З нашчадкамі тых халопаў-беларусаў, што вызвалілі Польшчу ад гнёту нацызму.

А цяпер мяне турбуе, што застанецца ў тройчы вызваленай рускімі Іванамі «Эўропе», каб адплаціць нашчадкам багатыроў Суворава і Жукава, Кутузава і Ракасоўскага. Што «невярагодная» Еўропа можа даць таму сціпламу салдату, што выратаваў нямецкую дзяўчынку каля сцен Рэйхстага і ўсю Еўропу — ад жудаснага нацызму і знішчэння. Ёсць такое паняцце «Стакгольмскі сіндром». Напэўна, у Старога Свету якраз гэты сіндром да нацызму. І геапалітычная хвароба развіваецца разам з пражэрлівай вантробай, што апетытна імкнецца вайной пайсці «нах остэн».

Вайну яны пакінулі сучаснасці. Вайну супраць памяці аб нашых героях і супраць нашай Перамогі. І колькі б да таго хціва немцы не кляліся, раскідваючы сваю віну ў выглядзе сэканд-хэнду і некалькіх купюр. Менавіта да 22 чэрвеня 2022-га яны запланавалі пастаўкі цяжкай артылерыі ва Украіну. Сімвалічна. Раней супраць Брэсцкай крэпасці, зараз супраць мірных людзей Данбаса. Для пагардлівага еўрапейца звыклая справа «хрысціць» у сваю веру нескароных усходніх герояў стрэламі і снарадамі. Але калі раней яны ішлі свіннёй супраць усіх славян, дык зараз прызвычаіліся свінню падкладваць. Украінцы спакусіліся. Канешне, падручнікі гісторыі для аднаго народа за сорасаўскія грошы можна перапісаць. Перапісаць, але не змяніць. Тэўтоны застаюцца на дне Чудскага возера. А каля сцен адной толькі крэпасці над Бугам загінула ў тры разы больш нацыстаў хвалёнай 45-й дывізіі, чым за ўвесь час кампаніі ў Польшчы. Толькі параўнайце. Старая, мікалаеўская часу, Крэпасць, і тэрыторыя адной з найбуйнейшых еўрапейскіх краін. Яе абскубены арол ізноў спрабуе расправіць крылы «ад можа да можа», бо сапраўды ў Польшчы для немцаў была «кампанія», а з намі ВАЙНА.

Усё суадносна. Каб зразумець жахлівасць вайны, трэба спазнаць каштоўнасць міру. Мне здаецца, гэтую атмасферу нясць адюстроўвае Няміга. Чаму? Давайце палічым. Папершае, тут адчуваецца мір душы. Адразу некалькіх храмаў — пананванне малітвы. Над шматпавярховым трафікам спажывецкай культуры гандлёвых цэнтраў, над няўрымслівым гоманам лайтовай Зыбіцкай узвялічваецца галоўны сабор краіны. Архітэктурная дамінанта віленскага барока ўзвышаецца над канструктывізмам сучаснага будаўніцтва. Але яны пабеларуску мірна суіснуюць. Як сціплае духоўнае з матэрыяльным. Адпачывай. Целам і душой. Таму такое прывабнае гэтае месца і для гараджан, і для гасцей, і для турыстаў. А калі званіцы Свята-Духавага сабора пачынаюць «гаманіць» паміж сабой са званіцамі касцёла Найсвяцейшай Панны Марыі, то адчуваеш этнаканфесійны мір. А паміж імі ратуша. І кожнае імгненне гэтага міру па-беларуску адлічвае гадзіннік на гэтым сімвале самадастатковасці.

Нядаўна ў гэтых гістарычных лакацыях пейзажа мірнага жыцця ці то здымалі кіно, ці то быў вулічны спектакль. Але ўсю карціну — ад крыжоў храма да падэшвы набярэжнай Свіслачы — балюча працяў зычны і самы вядомы фрагмент Левітана. Пра вайну. Мурашкі па целе, развагі аб мінулым, ахінулі ўспаміны пра дзядулю-франтавіка, загінулых і спаленых родзічаў. У сучаснасць вярнуў грукат скейта і дзіцячы смех.

Мір. Таму мы маем права называць свае праспекты — праспектамі Пераможцаў. А на будынках велічны, як і наша гісторыя, надпіс: «Слава Пераможцам».

Яўген ПУСТАВОЙ.

Бяспека

РАЗАМ СУПРАЦЬ ВЫКЛІКАЎ

Пытанні міжнароднай бяспекі патрабуюць аб'яднання намаганняў усёй сусветнай супольнасці. Такое меркаванне на ўрачыстай цырымоніі адкрыцця міжнароднай выставы індустрыі бяспекі «Нацыянальная бяспека. Беларусь-2022» выказаў першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Максім РЫЖАНКОЎ, паведаміла БелТА.

Міжнародная выстаўка прадоўжыцца да 25 чэрвеня, яна ўпершыню арганізавана Дзяржсакратарыятам Савета Бяспекі Беларусі пры падтрымцы Міністэрства ўнутраных спраў, Камітэта дзяржаўнай бяспекі, Аператыўна-аналітычнага цэнтра пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь і іншых ведамстваў. «Выстаўка, прысвечаная нацыянальнай бяспецы, — сапраўды маштабная падзея. Яе правядзенне, як і правядзенне іншых мерапрыемстваў, прадыктавана самім часам. Ад нас патрэбна аб'яднанне намаганняў для павышэння ўвагі да пытанняў міжнароднай бяспекі, а таксама кансалідацыя міжнароднай супольнасці для барацьбы з новымі, сучаснымі выклікамі і пагрозамі», — адзначыў Максім Рыжанкоў.

Першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта ўпэўнены: без памяці не можа быць мінулага, а без мінулага не можа быць будучыні. «Звернемся да трыццатых гадоў мінулага стагоддзя. Мы добра памятаем, хто падтрымліваў узбраеннем Германію, развіваў яе прамысловы патэнцыял і заахвочваў нацысцкую ідэалогію. Мы таксама памятаем, чым гэта ўсё скончылася. Да расчаравання куратараў, першы кідок быў зроблены не на Усход, а на Заходнюю Еўропу. Мы памятаем трагедыю, памятаем той шалёны ўраган, які практычна знішчыў ушчэнт усю Беларусь. Ён забраў жыцці кожнага трэцяга беларуса», — нагадаў Максім Рыжанкоў.

Нават у няпростыя саракавыя гады міжнародная супольнасці ўдалося знайсці агульную мову. «У вельмі складанай сітуацыі, нягледзячы на ўсе ідэалагічныя рознагалоссі, сусветная супольнасць села за мірны стол. Уся Еўропа тады была напоўнена зброяй. Але дзяржавам удалося знайсці магчымасць для стварэння нейкай новай структуры бяспекі і падтрымання. Прыгадваючы тыя часы, мы бачым, што сёння разбураюцца ўсе прызнаныя сусветнай супольнасцю архітэктуры бяспекі», — падкрэсліў першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

Падзеі ў свеце па канцэптуальным перафарматаванні існуючага светаўладкавання і развіцці шматпалярнасці ўзмацняюць рызыкі ў сферы міжнароднай і рэгіянальнай бяспекі. Аб гэтым заявіў **Дзяржаўны сакратар Савета Бяспекі Рэспублікі Беларусь Аляксандр ВАЛЬФОВІЧ.** «Назіраецца шматразовае павелічэнне ваенных расходаў і колькасці вучэнняў, дэмантаж сістэмы кантролю над узбраеннямі. Зніжаецца аўтарытэт найважнейшых арганізацый у сферы бяспекі, перагаворныя пляцоўкі якіх сталі інструментамі забеспячэння інтарэсаў асобных краін і саюзаў, — сказаў Аляксандр Вальфовіч. — Дэградацыя міжнароднай сістэмы бяспекі ўяўляе пагрозу для любой дзяржавы».

Паводле слоў дзяржсакратара Савета Бяспекі, Беларусь прыкладае значныя намаганні для ўмацавання нацыянальнай бяспекі, у тым ліку актуалізуецца нарматыўна-прававая база, развіваецца матэрыяльна-тэхнічнае аснашчэнне суб'ектаў яе забеспячэння. Гэты вектар пакладзены ў аснову парадку дня міжнароднай выстаўкі індустрыі бяспекі, першага комплекснага міжнароднага мерапрыемства для дэманстрацыі найбольш актуальных і перспектыўных тэхналогій у гэтай сферы. Наша краіна адкрытая для сяброўскіх крокаў і вырашэння пытанняў мірным шляхам. «Беларусь заўсёды праводзіла міралюбівую і дружалюбную палітыку, заснаваную на супрацоўніцтве і вывучэнні найлепшых напрацовак, якія садзейнічаюць забеспячэнню нашай нацыянальнай бяспекі», — адзначыў Аляксандр Вальфовіч.

Рэальныя пагрозы нацыянальнай бяспецы, асобе, грамадству і дзяржаве ўсё яшчэ актуальныя. Такім меркаваннем падзяліўся **Генеральны сакратар АДКБ Станіслаў ЗАСЬ.** «Вядома, увага многіх краін прыкавана да таго, што адбываецца на поўдні ад нас, ва Украіне. Разам з тым іншыя рэальныя пагрозы нацыянальнай бяспецы, асобе, грамадству і дзяржаве нікуды не падзеліся», — адзначыў Станіслаў Зась. На яго думку, гэтыя праблемы застаюцца актуальнымі ў тым ліку для краін АДКБ. «Сярод іх — інфармацыйныя, тэрарыстычныя і біялагічныя пагрозы. Востра стаяць праблемы экстрэмізму і незаконнага наркатрафіку. Калі ўсе гэтыя пытанні знаходзяць сваё адлюстраванне ў тэхнічных дасягненнях і распрацоўках, гэта трэба толькі вітаць, — заўважыў генеральны сакратар АДКБ. — Безумоўна, усё гэта ідзе на карысць тых праваахоўных органаў і спецыяльных падраздзяленняў, якія займаюцца мінімізацыяй такіх пагроз».

ПОБАЧ З РОДНЫМІ

На Вайсковых могілках з'явілася мемарыяльная дошка ў гонар сярэдняга сына Якуба Коласа, які без вестак прапаў на фронце

Ён нарадзіўся ў 1917 годзе ў Пярмі, дзе сям'я апынулася ў якасці бежанцаў, хлопчыка ахрысцілі Георгіем, але родныя заўсёды называлі яго Юркам. Пасля заканчэння БДУ ў 1940-м Юру разам з іншымі выпускнікамі прызвалі на вайсковую службу. Сям'я паспела атрымаць некалькі лістоў ад яго, апошні датуецца 30-м верасня 1941 года. З таго часу ад Юры не было ніякіх звестак — Якуб Колас нават звяртаўся да сына па радыё, але адказу так і не атрымаў.

Дачка малодшага сына Якуба Коласа, Марыя Міцкевіч, падзялілася ўспамінамі бацькі аб перадваенных днях, калі сям'я бачыла Юру апошні раз:

— Мой бацька Міхась вельмі любіў брата Юрку — заўсёды раўняўся і хацеў быць падобным да яго. Ён распавядаў аб іх апошняй сустрэчы. Юра прыехаў у Мінск, і яны разам пайшлі на спаборніцтвы па стэндавай стральбе. Бацька з захапленнем успамінаў, як ён радаваўся, гледзячы на кавалачкі талерак, што разбіваліся пры трапных стрэлах Юркі. Іх апошняя сустрэча адбылася 24 чэрвеня — Юра збіраўся ў ваенкамат. Ён папрасіў майго бацьку зберагчы яго стрэльбы. Яны развіталіся, не ведаючы ў той момант, што гэта ўжо назаўсёды. У хуткім часе пачалася бамбёжка Мінска. Сям'я вырашыла пакінуць горад. Яны збіраліся вельмі хутка, беручы з сабой толькі неабходныя рэчы. Але бацька забраў стрэльбы і Юркаў фотаапарат. Таварныя вагоны, Ляўкі, Падмаскоўе, Ташкент — бацька зберагі гэтыя стрэльбы і быў вельмі ўзрадаваны, калі прыйшоў ліст ад Юры. У ім сярэдні сын Коласа напісаў: «Міхаська, дзякуй, што ты захаваў мае стрэльбы. Мы паб'ём гэтых фашыстаў. Я вярнуся дамоў, і будзем разам хадзіць на паляванне, страляць качак». Але Юрка не вярнуўся.

Адкрыццё дошкі ў гонар Георгія Канстанцінавіча было здзейснена дзякуючы намаганням супрацоўнікаў Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа. Куратарам праекта стала праўнучка Якуба Коласа Васіліна Міцкевіч:

— Над гэтым праектам музей працаваў не адзін год. Аўтарам ідэі з'яўляецца колішні дырэктар музея Якуба Коласа Аляксандр Храмой, які цяпер узначальвае Нацыянальны гістарычны музей. Пазней гэтую ідэю пераняла сённяшні дырэктар музея Якуба Коласа Ірына Мацяс. Дзякуючы яе намаганням праект атрымаў канчатковы выгляд. Лічу, што ў год 140-годдзя з дня нараджэння класіка адкрыццё дошкі ў гонар яго сярэдняга сына на Вайсковых могілках — вельмі сімвалічная падзея. Бо сапраўды: сюды прыходзяць шмат людзей, каб аддаць даніну памяці класіку беларускай літаратуры. У наведвальнікаў з'явіцца добрая нагода, каб даведацца аб лёсе Юрыя Канстанцінавіча Міцкевіча.

Аўтарам мастацкага вырашэння мемарыяльнай дошкі стаў скульптар, сябра Беларускага саюза мастакоў Максім Пятруль. Творца распавёў, што падчас работы над дошкай уяўляў Якуба Коласа не толькі як вядомага пісьменніка, але і як мужчыну, бацьку сямейства:

— Мне хацелася, каб дошка была лаканічнай і выразнай. Почыркам Якуба Коласа напісаны драматычныя радкі: «Яфрэйтар Міцкевіч Георгій (Юрый) Канстанцінавіч // I.V.1917 — у верасні 1941 года прапаў без вестак пад Вязьмай». Гэтыя словы застануцца тут, побач з мемарыялам усёй коласаўскай сям'і.

Арына КАРПОВІЧ.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

Падрабязнасці

ЗАМЕСТ «КОВІДНЫХ» НАДБАВАК — СТЫМУЛЯЦЫЙНЫЯ ВЫПЛАТЫ

Намеснік міністра аховы здароўя Дзмітрый ЧАРАДНІЧЭНКА пракаментаваў, як змяніцца аплата працы медыцынскіх работнікаў пасля адмены «ковідных» надбавак.

Ён адзначыў, што Указ № 131, які прадугледжваў гэтыя надбаўкі, быў прыняты ў 2020 годзе, калі Беларусь сутыкнулася з каранавіруснай інфекцыяй. Дакумент дазволіў аказаць неабходны аб'ём медыцынскай дапамогі пацыентам ва ўмовах пандэміі і захаваць кадравы патэнцыял працаўнікоў галіны. Дзякуючы ўказу значна павялічыўся памер аплаты працы работнікаў галіны.

Паводле слоў намесніка міністра, цяпер эпідэміялагічная абстаноўка стабілізавалася, захваральнасць на COVID-19 нязначная, насельніцтва правакцынаванае. Указ № 131 адменены. Замест яго Міністэрства аховы здароўя распрацавала пастановы, якія ў найбліжэйшы час будуць прыняты. Уведзена новая стымуляцыйная выплата ўсім урачам і сярэднім медыцынскім работнікам — надбаўка за работу ў сферы аховы здароўя.

У залежнасці ад складанасці і інтэнсіўнасці працы ўстаноўлены большы памер надбаўкі спецыялістам у прыёмных аддзяленнях стацыянараў, аддзяленнях анестэзіялогіі і рэанімацыі, аддзяленнях для пацыентаў з інсультамі, выязных брыгадах хуткай медыцынскай дапамогі, участковай службе паліклінік. Таксама ўстаноўлена надбаўка за асаблівасць прафесійнай дзейнасці малодшым медыцынскім сёстрам, санітаркам прыёмных аддзяленняў стацыянараў, аддзяленняў (палат) для пацыентаў з інсультамі, выязных брыгад хуткай медыцынскай дапамогі, аддзяленняў (палат) анестэзіялогіі і рэанімацыі.

— Як і даручаў Прэзідэнт, дакументамі Міністэрства аховы здароўя «ковідныя» надбаўкі трансфармаваны ў іншыя стымуляцыйныя выплаты, што дазволіць павысіць заработную плату ўсім медыцынскім работнікам, а не толькі пацыентам з COVID-19, якія аказваюць медыцынскую дапамогу, — падкрэсліў Дзмітрый Чараднічэнка.

Міністэрства аховы здароўя працягне штомесячны кантроль узроўню аплаты працы ўсіх медыцынскіх работнікаў.

Алена КРАВЕЦ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Ахвярамі землятрусу ў Афганістане сталі больш чым 900 чалавек

Пра гэта паведаміў на прэс-канферэнцыі намеснік міністра па ліквідацыі наступстваў стыхійных бедстваў Афганістана Маўлаві Шарафудзін Муслім, перадало інфармацыйнае агенцтва Aamaj News. Таксама паведамляецца, што звыш 600 чалавек атрымалі раненні. Кабінет міністраў Афганістана правёў экстраннае пасяджэнне ў сувязі з землятрусам. «Урад даручыў адпаведным ведамствам накіраваць у раён групы экстраннай дапамогі, — напісаў у «Твітэры» афіцыйны прадстаўнік руху «Талібан» Забіула Муджахід. — Былі прыняты меры па аказанні грашовай дапамогі родным загінулых і лячэнні параненых». Кабмін распарадзіўся выкарыстоўваць увесь наяўны паветраны і наземны транспарт для дастаўкі пацярпелым харчавання, адзення, медыкаментаў і іншых прадметаў першай неабходнасці, а таксама перавозкі параненых. Землятрус адбыўся ўначы з 21 на 22 чэрвеня. У павеце Гаян правінцыі Пактыка была цалкам разбурана вёска, вялікія ахвяры былі ў вёсцы Дандакі павета Шпор правінцыі Хост. Паводле папярэдніх даных, магнітуда землятрусу, які закрануў правінцыі Пактыка, Пакція, Хост, Лагман, Газні, Логар і Кабул, склала 6,1 па шкале Рыхтэра. Яго ачаг залягаў на глыбіні 51 км. Адзначаецца, што падземныя штуршкі адчулі каля 120 млн чалавек у Пакістане, Афганістане і Індыі.

Прэм'ер-міністр Шры-Ланкі заявіў, што эканоміка краіны «цалкам абрынулася»

Зараз дзяржава не можа дазволіць сабе купляю імпартнай нафты, заўважыў Раніл Вікрамасінгхэ. «Мы сутыкнуліся з сітуацыяй, якая значна больш сур'ёзная за простыя недахоп паліва, газу, электрычнасці і харчавання», — цытуе кіраўніка ўрада агенцтва Associated Press. Прэм'ер-міністр паведаміў, што доўг найбуйнейшай нафтагазавай кампаніі Шры-Ланкі Ceylon Petroleum Corporation на сёння складае $700 млн, у сувязі з чым «ні адна краіна або арганізацыя свету не гатова даць нам паліва». Па словах Вікрамасінгхэ, урад не змог своечасова прыняць меры, каб змяніць сітуацыю, паколькі золатавалютныя рэзервы Шры-Ланкі скараціліся. Цяпер у краіне амаль няма бензіну, а таксама назіраецца недахоп іншых відаў паліва, імпартнага харчавання і лекаў.

Еўропе варта рыхтавацца да поўнага адключэння газу ўзімку

У Міжнародным энергетычным агенцтве (МЭА) заклікалі Еўропу весці падрыхтоўку да поўнага спынення экспарту Расіяй газу будучай зімой. Пра гэта паведаміла РБК. Кіраўнік структуры Фаціх Біроль заклікаў неадкладна пачаць падрыхтоўку да такога развіцця падзей. Паводле яго слоў, прадвеснікам далейшага пагаршэння сітуацыі з'яўляецца рашэнне Расіі скараціць пастаўкі газу ў еўрапейскія краіны. Для вырашэння пытання ў МЭА прапануюць кіраўніцтву еўрапейскіх краін прыняць меры па скарачэнні ўнутранага попыту на газ, а таксама прыкласці ўсе намаганні для падтрымкі існуючых атамных электрастанцый.

БРЭСТ СМУТКУЕ, БЕЛАРУСЬ ПАМЯТАЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Гэта ў іх гонар, а таксама ў гонар усіх пагранічнікаў, якія загінулі ў гады вайны, на плошчы перад помнікам героям граніцы выстраіліся курсанты Інстытута пагранічнай службы з партрэтамі байцоў Беларускай пагранічнай акругі. Пачалася пераклічка:

— Начальнік 9-й заставы 105-га пагранатрада Іларыён Сямёнавіч Аляксееў!

— Кулямётчык 1-й заставы 17-га пагранатрада чырвонаармеец Міхаіл Васільевіч Андрыянаў!

— Начальнік 9-й заставы 17-га пагранатрада Герой Савецкага Саюза Андрэй Мітрафанавіч Кіжаватаў!..

І адказ у кожным выпадку быў аднолькавы: «Паў смерцю храбрых за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы».

Гэтым разам мерапрыемства наведаў спецыяльны госць — заслужаны артыст Расіі Андрэй Мярзлікін, які сыграў ролю лейтэнанта Кіжаватава ў фільме «Брэсцкая крэпасць».

У 2010 годзе прэм'ера фільма адбылася вось тут, у крэпасці, і пачыналася ў дзве гадзіны ночы. Таксама ішоў невялікі дождж... А сёлета цішыню, якая тут адчуваецца пасабліваму, калі яшчэ зусім не пяюць птушкі, пранізліва разарвалі гукі «Рэквіема». Твор Дзмітрыя Кабалеўскага выканалі Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Беларусі пад кіраўніцтвам мастацкага кіраўніка і галоўнага дырыжора Аляксандра Анісімава, Дзяржаўная акадэмічная капэла імя Р. Шырмы, Дзяржаўны камерны хор, Акадэмічны хор НГТРК, а таксама салісты і чытальнікі.

Музыка гэтага велічнага твора прымушала сціскацца сэрца, абуджала думкі, развагі, выклікала смутак. Менавіта «Рэквіем» стаў пралогам да жалобных мерапрыемстваў, якія заўсёды пачынаюцца тут у чатыры гадзіны раніцы. Урачыста выносіцца Сцяг Брэсцкай крэпасці. Пачынаецца мітынг.

— Прайшло больш за 80 гадоў з таго дня, а мы беражліва захоўваем памяць пра герояў, тых, хто здабыў для нас мір, адстаяў свабоду і незалежнасць. Да гэтай пары адкрываюцца новыя трагічныя старонкі гісторыі вайны, — сказаў **старшыня Брэсцкага аблвыканкама Юрый ШУЛЕЙКА.** — Толькі ў ходзе расследавання крымінальнай справы аб генацыдзе ў Брэсцкай вобласці выяўлена 26 раней невядомых месцаў знішчэння мірных грамадзян. Усяго было разбурана і знішчана больш за 800 населеных пунктаў. Мы не павінны дапусціць, каб фашызм і нацызм паднялі галовы і пусцілі карані

на нашай зямлі. Гэта наш абавязак перад ветэранамі і шматлікімі ахвярамі Вялікай Айчыннай вайны. Мы павінны захаваць памяць...

Адным з самых шчымлівых і эмацыянальных момантаў начных мерапрыемстваў, на маю думку, заўсёды становіцца спусканне вянкоў па Бугу, што праводзяць вартавыя граніцы. У памяць пра загінулых па даўняй традыцыі спускаюцца вянкі з запаленымі свечкамі на воды Заходняга Буга. Іх пранеслі і апусцілі ў раку сённяшнія вайскоўцы, равеснікі тых, хто аддаў жыццё ў 1941-м. Як толькі вянкі паплылі па вадзе, у неба ўзляцелі белыя шары, нібы светлыя душы загінулых. Усё гэта праходзіць моўчкі і выклікае асаблівыя трапяткія пачуцці: вось тут яно ўсё адбывалася!

Цырымонія ўскладання кветак — таксама абавязковы рытуал ранішняга мітынгу. Да Вечнага агню і некропаля, пад плітамі якога ляжаць 1038 абаронцаў крэпасці — увекавечана толькі 277 імёнаў, астатнія застаюцца невядомымі, — усклалі кветкі кіраўнікі Брэста і вобласці, а таксама шматлікія госці мерапрыемстваў. Сярод іх — прадстаўнікі дэлегацый гарадоў, Саюзнай дзяржавы, Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі, дыпламатычных місій, расійскіх рэгіёнаў, грамадскіх арганізацый, удзельнікі патрыятычных акцый, у тым ліку «Цягніка Памяці», X Беларуска-расійскага маладзёжнага форуму.

Мітынг завяршыўся ганаровым маршам войскаў Брэсцкага гарнізона. А на Кобрынскім умацаванні тым часам пачыналася ваенна-гістарычная рэканструкцыя. Тэатралізаваная дзея стала лагічным працягам мерапрыемстваў на плошчы Цырыманіялаў. У ёй прымалі ўдзел больш за 300 рэканструктараў з розных краін свету, былі нават прадстаўнікі Японіі і Кітая.

Дзея пачалася з карцінкі апошняга мірнага дня, калі ў крэпасці ішлі заняткі па баявой і страявой падрыхтоўцы, побач гулялі дзеці камандзіраў, на пляцоўцы каля казематаў праходзіў канцэрт, пасля яго былі танцы. У парку побач гулялі шчаслівыя выпускнікі, закаханыя пары. А потым — грукатанне снарадаў, свіст куль, крыкі і стогны. З дапамогай фанаграм і артыстаў-рэканструктараў былі паказаны фрагменты артабстрэлу, нямецкай танкавай атакі, а таксама контратакі лічаных абаронцаў, прарыў групы маёра Гаўрылава, здача ў палон раненых, жанчын і дзяцей крэпасці, аплакванне загінулых.

Рэканструкцыя працягвалася каля гадзіны. Паглядзець на аднаўленыя падзеі 1941-га года сабралася звыш 15 тысяч гледачоў.

ПЕРАКЛІЧКА АГУЛЬНАЙ ПАМЯЦІ

У сценах легендарнай крэпасці прайшла прэзентацыя кнігі «Партызанскі рух у гады Вялікай Айчыннай вайны», якая ўбачыла свет у Выдавецкім доме «Звязда»

Пераклічкай агульнай памяці назваў адзін з удзельнікаў мерапрыемства круглы стол па праблемах захавання гістарычнай памяці. Пасяджэнне адбывалася ў дзвюх дзяржавах адначасова. На сувязі з канферэнц-залай Брэсцкай крэпасці быў Цэнтральны музей Вялікай Айчыннай вайны ў Маскве. І калі ў 12 гадзін у Беларусі была аб'яўлена хвіліна маўчання, акцыю падтрымалі маскоўскія ўдзельнікі.

Сустрэчу адкрыў **дзяржаўны сакратар Саюзнай дзяржавы Дзмітрый МЕЗЕНЦАЎ.** Ён падкрэсліў, што ў сучасных умовах абарона гістарычнай памяці і гістарычнай праўды становіцца ўсё больш актуальнай. Тры гады таму нарадзілася традыцыя ў сценах Брэсцкай крэпасці прадстаўляць кнігі, прысвечаныя экспазіцыям ваенна-гістарычных музеяў. Сёлета прадстаўлена кніга «1941—1944. Беларусь — Расія. Партызанскі рух у гады Вялікай Айчыннай вайны», якая стала чарговым праектам Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы.

Дзмітрый Мезенцаў адзначыў, што першыя экзэмпляры выдання ўжо перададзены на рабочыя сталы прэзідэнтам краін Аляксандру Лукашэнку і Уладзіміру Пуціну. Дзяржсакратар выказаў спадзяванне, што кніга не проста ляжа на паліцы бібліятэк, але стане нагодай для абмеркавання перш за ўсё ў школах, ВНУ, любых маладзёжных калектывах.

Губернатары Брэсцкай і Бранскай абласцей — Юрый ШУЛЕЙКА і Аляксандр БАГАМАЗ — расказалі, як падтрымліваецца памяць аб вайне ў іх рэгіёнах.

— Брэстчына — край помнікаў і абеліскаў. На жаль, — сказаў Юрый Шулейка. — У нас у кожным горадзе, кожнай, нават самай малой, вёсцы ёсць помнікі ахвярам вайны. І цяпер многія з гэтых помнікаў мы аднаўляем.

Яго калега Аляксандр Багамаз паведаміў, што на Браншчыне ў гады вайны дзейнічала 139 партызанскіх атрадаў, а 12 партызан Браншчыны былі ўдастоены звання Героя Савецкага Саюза. Згадалі і легендарнага бранскага партызана Міхаіла Рамашына, які вызначыўся ўдалай аперацыяй, што на месяц затармазіла рух варожых войскаў. Вось такім людзям і прысвечана новае выданне.

На круглым стале як у Брэсце, так і ў Маскве прысутнічала нямала маладых людзей, былі і школьнікі. Менавіта ім адрасаваны падобныя выданні, да іх душ і сэрцаў імкнуцца дастукацца аўтары. Дзмітрый Мезенцаў на правах вядучага пасяджэння задаваў пытанні юным удзельнікам, прыцягваў іх да гутаркі, цікавіўся меркаваннямі пра іх асабістае адчуванне гэтай тэмы — тэмы вайны і захавання памяці пра яе. Прагучала прапанова ў наступныя гады даручыць арганізацыю і правядзенне такога мерапрыемства маладым людзям. На неабходнасць работы з моладдзю, на пошук новых фарматаў работы акцэнт зрабіў **намеснік старшыні Савета Федэрацыі Расіі Канстанцін КАСАЧОЎ.**

Тэму працягнуў **міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь Уладзімір ПЯРЦОЎ.** Паводле яго меркавання, тая сітуацыя, якую мы маем на інфармацыйнай прасторы, у нейкай меры стала вынікам заспакаення ў мінулыя гады. Маўляў, мы ўсё ведаем пра вайну, усё сказана, усё напісана, і праўда пра вайну — непахісная. Аказалася, што не так, што апаненты тым часам не драмалі. І светапогляд пакалення 1990-х гадоў нараджэння склаўся пад уплывам асобных інтэрнэт-рэсурсаў і пэўнага інфармацыйнага вакууму, калі пра некаторыя аспекты вайны гаварыць было быццам бы няёмка. Але надзею ўсяляе той факт, што цяперашняе маладое пакаленне разважае і думае па-іншаму. Значыць, ёсць сэнс у кнігах, пераглядзе вучэбных праграм, мастацкіх творах, якімі цяпер мы актыўна запаўняем прабелы. «Кніга з'яўляецца дастойным класічным правадніком той гістарычнай праўды, якую мы адстойваем і якая патрэбна маладому пакаленню», — сказаў міністр.

Менавіта кнігі, падобныя той, якую прэзентавалі ў Брэсцкай крэпасці, спрыяюць выпрацоўцы індывідуальнай гістарычнай свядомасці як асновы маральных прынцыпаў. Гэтая думка прагучала ў выступленні **дырэктара — галоўнага рэдактара Выдавецкага дома «Звязда» Аляксандра КАРЛЮКЕВІЧА.**

Агульная работа на карысць гістарычнай памяці працягваецца. Значыць, будуць новыя праекты, новыя выданні.

Матэрыялы падрыхтавалі Святлана ЯСКЕВІЧ, Віктар ДРАЧОЎ *(фота).*

МАЛАДЗІЛЬНЫЯ ЯГАДКІ...

«Тут я хоць бачу, што збіраю»

На сайце Інстытута пладаводства я ўбачыла аб'яву, што 20 чэрвеня пачынаецца самазбор бружмелю. Пра гэтыя сінія ягады, якія знешне і па смаку нагадваюць буякі ды чарніцы, упершыню даведалася амаль два гады таму. Прыехалі з мужам да фермера па саджанцы. Набылі ўсё, што запланавалі, а ён і кажа: «Во вазьміце два кусцікі бружмелю, не пашкадуеце». Сёлета на тых кусціках з'явіўся першы ўраджай — жменька ягад. Наесціся ўдосталь пакуль не атрымаецца, таму ўзялі вядзерцы і выправіліся сям'ёй у Самахвалавічы. Аграгарадок месціцца за 13 кіламетраў ад Мінска. Выехалі раненька, думалі, будзем першыя. Але ў 9.00 каля плантацый з бружмелем ужо стаяла з дзясятак машын з мінскімі нумарамі.

— Бружмель — першыя ягады, якія саспяваюць у Беларусі: сезон звычайна пачынаецца ў канцы мая — пачатку чэрвеня, — распавядае па дарозе на ягадную плантацыю **старшы навуковы супрацоўнік аддзела ягадных культур РУП «Інстытут пладаводства» Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Марына ПІГУЛЬ.** — Але сёлета ў сувязі з такой позняй халоднай вясной тэрміны расцягнуліся. Людзі не маглі дачакацца: многія тэлефанавалі і пыталіся: калі ўжо можна прыязджаць?..

«А для мяне збор ягад — своеасаблівая медытацыя пасля гарадскога шуму. Тут свежае паветра, сонечна, спакойна, паслухайце, як птушкі заліваюцца на ўсе лады», — кажа жанчына гадоў 40 у ружовым капелюшы.

Перш чым пачаць збіраць, па парадзе Марыны Пігуль, ладзім дэгустацыю. Бо нават на суседніх кустах ягады могуць адрозніваццa. Смак вар'іруецца ад кіслага да кісла-салодкага і салодкага. Сустракаецца бружмель і з лёгкай гарчынкай. Як патлумачыла спецыяліст, гэта прыкмета характэрна для пэўных сартоў.

— Каму на варэнне, то можна збіраць усе ягады, — кажа Марына Пігуль. — Калі ж паласавацца, канешне, хочацца больш дэсертнага сорту. Бясспрэчна, лепш за ўсё есці ягады ў свежым выглядзе. У халадзільніку бружмель можа праляжаць тыдзень-два пры ўмове, што ягады сухія і цэлыя, без разрыву скуркі. Каб захаваць даўжэй, я, напрыклад, пераціраю бружмель з садовымі суніцамі і замарожваю. На мой погляд, гэтыя ягады вельмі каштоўныя для варэння.

Пакуль мы смакуем ягадкі (дарэчы, есці іх тут можна ў неабмежаванай колькасці, ніхто над табой не стаіць і ў рот не зазірае), на поле падцягваюцца ўсё новыя і новыя людзі з вядзерцамі. Многія з іх, як і мы, тут упершыню. «Я з сынам прыехала, — ахвотна ўступае ў размову бабуля з кіёчкам,

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Нашы вядзерцы пацягнулі на два кілаграмы, заплацілі мы за іх 20 рублёў.

якая схавалася ў цянёк, каб перадыхнуць. — Неяк не падумала адзелася ва ўсё чорнае, спякотна. Па тэлевізары перадавалі, што можна прыехаць сюды пазбіраць бружмель. Я пра гэтыя ягады раней не чула. Залезла ў інтэрнэт, пачытала. Аказваецца, гэта ягада маладосці. Кажу сыну, ён не так даўно на пенсію выйшаў: «А давай з'ездзім, амаладзімся хоць» *(смяецца)*.

Яшчэ адзін мужчына гадоў сарака прыехаў пазбіраць ягады з братам. «Калі ехаў, было столькі энтузіязму, — кажа. — Ажно пяцілітровае вядро ўзяў. Думаў, зараз хуценьканазбіраю. Але вось ужо гадзіна прайшла — добра калі літр будзе. Без досведу збіраць цяжка. У нас на лецішчы ёсць некалькі кусцікаў бружмелю, але на іх ягады нейкія кіславатыя. А тут я знайшоў салодкі сорт. Вось завязу хоць крыху жонцы пакаштаваць».

Маю ўвагу прыцягнула вялікая сям'я: акрамя бацькоў з дзецьмі, збіраць ягады прыехалі таксама іх бабулі і дзядулі: «Не раз чулі — самазбор, самазбор. Вось і вырашылі паспрабаваць. Хочам паболей назбіраць. Каб і паесці было, і намарозіць на зіму. Так атрымліваецца значна танней. Не ведаем, праўда, ці вытрымаюць тут дзеці больш як гадзіну...»

Сустрэла на ягаднай плантацыі і мінчан, для якіх самазбор ператварыўся ў сапраўдную традыцыю. Прыязджаюць сюды штогод па некалькі разоў з дзеткамі, бяруць з сабой сабачак. Для многіх гэта такая своеасаблівая прагулка, від сямейнага адпачынку. «Я на рынках ужо даўно ягады не купляю, бо гэта кот у мяшку, — кажа жанчына, якая прыехала разам з мужам і сынам-школьнікам. — Тут жа я хоць бачу, што збіраю». «А для мяне збор ягад — своеасаблівая медытацыя пасля гарадскога шуму. Тут свежае паветра, сонечна, спакойна, паслухайце, як птушкі заліваюцца на ўсе лады, — кажа жанчына гадоў 40 у ружовым капелюшы. — Я вось тут, зірніце, у кусціку з ягадамі знайшла гняздо, відаць дразды звілі. Кажуць, яны вельмі любяць ласавацца бружмелем».

Тыя людзі, якія тут не першы раз, прывезлі з сабой услончыкі, каб зручней было збіраць ягады, вяровачкі, каб не трымаць вядро ў руках. Мы падрыхтаваліся горш, але гэта, як я жартую, выдатная магчымасць праявіць вынаходлівасць: замест вяровачкі, у прыватнасці, мы выкарысталі матузкі, якія выцягнулі з красовак. І яшчэ: калі надумаецеся ехаць у Самахвалавічы збіраць ягады, раю надзець штаны і шкарпэткі, бо не ўсе ўчасткі яшчэ абкошаныя, можна ўлезці ў крапіву.

Ад бружмелю да хенамелесу

Праз дзве гадзіны стомленыя, з сінімі рукамі і вуснамі, але загарэлыя і навітаміненыя, накіроўваемся да альтанкі, дзе **касір Вераніка СЯК** узважвае ягады. Нашы вядзерцы пацягнулі на два кілаграмы, заплацілі мы за іх 20 рублёў.

— Кошт у нас у параўнанні з той жа Камароўкай прыемны, — кажа Марына Пігуль. — На рынку за паўлітровы слоічак бружмелю вы заплаціце 12 рублёў. У нас жа кілаграм каштуе 10 рублёў. Гэта пакуль першыя ягады, потым цэны зменшацца. Плюс яшчэ ў тым, што ў нас тут ягадкі чыстыя, без усялякай хіміі, бо вы ж ведаеце, што можна зараз купіць на рынку, асабліва прывазное.

Людзі імкнуцца ў Самахвалавічы не толькі каб сэканоміць, але і каб мець выбар. Тут можна пакаштаваць усе ягады і збіраць толькі той сорт, што спадабаўся. У краме ж ці на рынку даводзіцца набываць тое, што ёсць. На ўчастку, дзе мы збіралі ягады, як я пасля даведалася, было больш за 30 сартоў бружмелю. Сярод іх і два беларускай селекцыі, выведзеныя ў Інстытуце пладаводства: «Зінри» і «Сінявокая». Усяго ж пад бружмель у Інстытуце пладаводства выдзелена больш за пяць гектараў зямлі, на якіх расце і вывучаецца каля ста розных сартоў гэтых ягад.

Марына Пігуль прызналася, што бружмель — яе самыя любімыя ягады.

— Яны суперкаштоўныя па сваім складзе — недарэмна іх называюць ягадамі жыцця, маладосці. Бружмель утрымлівае ў чатыры разы больш антыаксідантаў, чым чарніцы, а па колькасці вітаміну C не саступае лімону. Ёсць у гэтых цуда-ягадах і селен — «элемент маладосці», які рэдка сустракаецца ў жывой прыродзе. Ён абараняе нашу імунную сістэму, павышаючы супраціўляльнасць арганізма розным вірусам і бактэрыям. А ў саюзе з вітамінамі E і C запавольвае старэнне клетак. Больш за тое, гэтыя ягады не выклікаюць алергій, не павышаюць узровень цукру ў крыві, таму іх можна есці нават пры цукровым дыябеце. Таксама бружмель спрыяе нармалізацыі абмену рэчываў іціску, павышае ўзровень гемаглабіну. Праўда, для беларусаў гэтыя гаючыя ягады пакуль нязвыклыя. Але, думаю, гэта справа часу.

— Тым не менш сёння першы дзень самазбору, а людзі едуць і едуць... — заўважаю я.

— Ніколі яшчэ столькі людзей не было на бружмель. Звычайна ажыятаж на маліны, чарэшні, парэчкі... — кажа касір.

У Самахвалавічах, акрамя бружмелю, можна пазбіраць і іншыя сезонныя ягады.

— Неўзабаве паспеюць суніцы садовыя (ці клубніцы, як гэтыя ягады называюць у народзе), — расказвае Марына Пігуль. — Потым парэчкі (чырвоныя, чорныя, белыя), агрэст, маліны летнія (яшчэ ў нас ёсць рэмантантныя, але яны даюць ураджай пазней — восенню), абляпіха... Карацей, можна далучыцца да самазбору пачынаючы ад ранняга бружмелю і заканчваючы чарнаплоднай рабінай, глогам, хенамелесам японскім (айва), якія пладаносяць у кастрычніку. Наогул, у нас шырокі асартымент — усяго ад дзелам вырошчваем 29 ягадных культур.

— А буякі ці можна ў вас пазбіраць?

— Буякоў толькі сёлета пасадзілі паўгектара, будзем чакаць ураджаю некалькі гадоў.

Не падабаюцца высокія цэны на ягады — можна набыць танней у два разы. Але для гэтага збіраць іх прыйдзецца самастойна.

Прынамсі я ўбачыла толькі адзін мінус самазбору ў Самахвалавічах. Гэта тое, што прыехаць пазбіраць ягады можна толькі ў будні дні з 9.00 да 16.00. «Былі гады надта ўраджайныя на чорныя парэчкі, чарэшні, дык тады мы працавалі і ў суботу. Як будзе сёлета, не ведаю, паглядзім», — разводзіць рукамі касір Вераніка.

У пошуках свайго фермера

Традыцыя самазбору даволі папулярная за мяжой. Напрыклад, мая сястра, якая жыве ў Амерыцы, месяц таму даслала здымкі пляменніка на клубнічным полі. Ездзяць сям'ёй да мясцовых фермераў збіраць клубніцы ўжо не першы год. Плацяць пяць долараў з чалавека за ўваход, атрымліваюць картонныя каробкі з ручкай. Спецыяльны трактарок вязе іх на вялізнае поле. Ніхто там на варэнне вёдрамі ягады не збірае, — кажа Наташа. — У асноўным людзі прыязджаюць дзеля забавы, паказаць гарадскім дзецям, як растуць клубніцы, паесці іх з градкі. Купляць назбіраныя ягады зусім неабвязкова. Іх з задавальненнем забяруць у краме, дзе, дарэчы, можна пакаштаваць і варэнне, і пасцілу, і выпечку з джэмам з сезонных ягад ці садавіны (там яшчэ ў сезон ладзяцца самазборы персікаў, яблыкаў). На тэрыторыі фермы ёсць драўляныя арэлі, каруселі, прадаюцца мяшочкі з камянямі, змяшанымі з пяском, якія можна прамываць у вадзе праз сіта. Дзецям гэта вельмі падабаецца. Чым не ідэя для нашых буйных фермераў, як з вырошчвання і збірання клубніц зрабіць бізнес-забаву.

«Бружмель — першыя ягады, якія саспяваюць у Беларусі: сезон звычайна пачынаецца ў канцы мая — пачатку чэрвеня».

Ведаю, што ў Чэхіі таксама людзі замест таго, каб набываць ягады на рынку, збіраюць іх на спецыяльных фермах. Ахвотных нямала, таму там нават стварылі спецыяльную клубнічную карту, дзе месцы самазбору абазначаюцца маленькімі клубнічкамі. І кожны можа выбраць найбліжэйшую да свайго месца пражывання ферму. Там можна набыць і ўжо сабраныя работнікамі ягады, але гэта будзе каштаваць удвая даражэй, чым пры самазборы.

У нас пакуль масавы самазбор фермеры не практыкуюць, у інтэрнэце я знайшла адзінкавыя аб'явы. Але ведаю ад знаёмых, што пры жаданні знайсці свайго фермера цалкам рэальна. Прынамсі, яны некалькі гадоў таму на рынку пазнаёміліся з жанчынай, якая прадавала маліны. Цяпер штогод ездзяць да яе на ўчастак збіраць ягады самі. Я таксама вырашыла пашукаць, дзе, акрамя Самахвалавіч, бліжэй да дому можна пазбіраць клубніц. У інтэрнэце трапіла на аб'яву фермера з Дзяржынскага раёна, які вырошчвае экалагічна чыстыя ягады і гародніну. Летась, у разгар клубнічнага сезона, ён прадаваў ягады па шэсць рублёў за кілаграм. Тых жа, хто хацеў купіць танней, запрашаў да сябе на клубнічнае поле са сваёй тарай. Пры ўмове ўласнаручнага збору кошт аўтаматычна зменшаўся ўдвая. «Прыязджалі людзі, якія збіралі хто 10, хто 15 кілаграмаў. І мне добра (не трэба наймаць людзей), і зборшчыкам. Якія-ніякія, а новыя ўражанні: збор ягады на прыродзе — чым не адпачынак! Цяпер жа не магу вам нічога абяцаць, патэлефануйце прыкладна праз тыдзень. З мінулай восені я не быў нават на полі, хварэў вельмі моцна. Толькі з бальніцы выпісаўся, пакуль вакол дома абкошваю, потым туды паеду». Я магла б, вядома, пашукаць іншага фермера, але мне вельмі хочацца падтрымаць менавіта гэтага. Таму абавязкова пазваню яму днямі.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК,
фота аўтара.

ВАРШАЎСКАЕ АБВАСТРЭННЕ

Чаму ўзрушыліся польскія ўлады?

Прэм'ер-міністр Польшчы Матэвуш Маравецкі выступіў з чарговымі ваяўнічымі рэплікамі. Кіраўнік польскага ўрада прыняў удзел у адкрыцці пнеўматычнага спартыўнага ціра для школьнікаў горада Мышкува ў Сілезскім ваяводстве, паведаміла eadaily.com. Ён з'явіўся перад фотакамерамі з пнеўматычнай вінтоўкай нямецкай вытворчасці «Вальтар» і зрабіў палітычную заяву. «Крэмль павінен ведаць: калі Расія калі-небудзь задумае ўварвацца ў Польшчу, то ў нас ёсць 40 мільёнаў палякаў, гатовых са зброяй у руках абараніць сваю Радзіму», — заявіў кіраўнік польскага ўрада. Улічваючы, што насельніцтва Польшчы на 2018 год складала 38,4 мільёна чалавек, атрымліваецца, Маравецкі запісаў у Войска Польскае ўсіх без выключэння жыхароў краіны разам з дзецьмі, жанчынамі і старымі. У якасці матывацыі ваяваць «да апошняга паляка» прэм'ер згадаў фантомныя гістарычныя страхі. Пагадзіцеся, сітуацыя да болю нагадвае сцэнарыі, апісаныя ў падручніках па псіхіятрыі. Чаму ж так узрушыліся польскія ўлады, чым гэта пагражае?

АКТЫЎНАЯ ФАЗА

Характар і шчыльнасць навін з Варшавы ў дачыненні да Кіева сведчаць аб тым, што Польшча ўступіла ў актыўную фазу асваення Украіны. Пра гэта гаворыцца ў артыкуле расійскага палітолага, гісторыка Веранікі Крашанінніковай, апублікаваным на сайце агенцтва РІА «Навіны». Стала вядома, што са згоды Кіева палякі размяшчаюць у сябе рэзервовы цэнтр апрацоўкі даных Дзяржаўнай падатковай службы Украіны пад маркай «павышэння эфектыўнасці» ведамства. Служба знешняй разведкі Расіі заявіла, што Польшча спрабуе атрымаць кантроль над значнымі дзяржфункцыямі і ўстановамі ва Украіне, паведаміла ТАСС. Паводле звестак расійскай разведкі, Варшава ў сваіх планах перайшла да канкрэтных дзеянняў. У працэсе ўдзельнічае не толькі польскі бок, але і кампаніі з ЗША, такія як Dell, IBM і Cisco. «Інакш кажучы, Кіеў усвядомлена адкрывае польска-амерыканскаму тандэму доступ да звестак дзяржаўнай важнасці, уключаючы інфармацыю аб падаткаплацельшчыках і, як вынік, рэальным фінансавым стане Украіны», — заўважылі ў СЗР. Такімі дзеяннямі кіеўскія ўлады перадаюць суверэнітэт сваёй краіны ў чужыя рукі, лічаць у Службе знешняй разведкі.

Далей — больш. Прэзідэнт Польшчы Анджэй Дуда ў інтэрв'ю Bild заявіў, што Варшава перадала Кіеву зброю на два мільярды долараў, у тым ліку больш за 240 танкаў, амаль 100 адзінак бронетэхнікі і зброі, боепрыпасы і ракеты. Пасля Польшча анансавала найбуйнейшы кантракт: Украіна атрымае ўзбраенняў на 470 мільёнаў долараў, часткова аплачаных Еўрасаюзам, а грошы пойдуць на далейшае развіццё польскага ваенна-прамысловага комплексу, паведаміў Матэвуш Маравецкі.

Праўда, пасля Дуда з горыччу канстатаваў, што польскія рэзервы ўзбраенняў спустошаны з-за актыўных паставак Кіеву. Па яго словах, Польшча дагэтуль ніводнай краіне не пастаўляла ўзбраенні ў такім вялікім аб'ёме, у якім цяпер адпраўляе ва Украіну, паведаміла РІА «Навіны». У выніку Варшава сутыкнулася з сітуацыяй, калі яе ўласныя рэзервы вычарпаліся. Польскі лідар зазначыў, што краіна можа закупіць новае ўзбраенне, аднак гэта зойме нямала часу. Таму Варшава звярнулася да сваіх саюзнікаў на Захадзе з просьбай перадаць ёй былую ва ўжыванні тэхніку.

У ЖОРСТКІЯ ЛАПЫ

У першыя дні чэрвеня пасол ЗША ў Польшчы Марк Бжэзінскі анансаваў будаўніцтва больш за сотні ваенных аб'ектаў у найбліжэйшыя дзесяць гадоў. Гэтую заяву амерыканскі дыпламат зрабіў разам з міністрам абароны Польшчы Марыушам Блашчаком (на той час кіраўнік абароннага ведамства, а цяпер віцэ-прэм'ер, які змяніў на гэтай пасадзе Яраслава Качыньскага) пры закладцы першага каменя для будаўніцтва склада ўзбраення ў Павідзе, дзе размешчана баявая батальённая група ЗША, — і гэты склад толькі першы з васьмі. Склады, натуральна, будуць запоўнены ўзбраеннямі. Такая канкрэтыка накладваецца на афіцыйныя заявы геастратэгічнага характару: у пачатку мая прэзідэнт Дуда абяцаў, што паміж Польшчай і Украінай не будзе граніц і яны будуць «адбудоўваць сумесна агульнае шчасце і агульную сілу».

«Польскі і ўкраінскі нацыяналізмы ў гісторыі рэгулярна сыходзіліся ў крывавых схватках — няўжо Зяленскі на гэты раз добраахвотна вядзе краіну ў жорсткія польскія лапы? Бо Зяленскі паўтараў Дуду ў прынцыповым пытанні: «Мы родныя. І паміж намі не павінна быць граніц ці бар'ераў. Украінскі і польскі народы ментальна межы даўно не падзяляюць». Ён заявіў гэта 22 мая разам з навінай аб тым, што МЗС Украіны распрацоўвае закон, які надасць палякам асаблівы статус і дазволіць займаць дзяржаўныя пасады. А незвычайна цёплыя абдымкі Зяленскага і Дуды ў парламенце толькі пацвярджаюць адсутнасць імкненняў да суверэнітэту», — лічыць Вераніка Крашанінннікава.

Чарговыя заявы прэзідэнта Польшчы Анджэя Дуды зусім недвухсэнсоўна сведчаць аб намеры Варшавы вярнуць сабе «ўсходнія крэсы» і захапіць заходнюю частку Украіны. Пра гэта ў сваім тэлеграм-канале напісаў былы дэпутат Вярхоўнай рады ад партыі «Апазіцыйная платформа — за жыццё» (АПЗЖ) Ілья Ківа. «Польшча актыўна працягвае падрыхтоўку да захопу Заходняй Украіны», — канстатаваў Ківа.

ВЕРНЫ ВАСАЛ

Актыўна ствараюцца ўмовы для імклівай мілітарызацыі грамадства. Жыхары Польшчы павінны ведаць, як абыходзіцца са зброяй. Такое меркаванне ў эфіры «Радыё Польшча» выказаў Марыуш Блашчак, паведаміла ТАСС. «Я не сумняваюся, што як мага больш людзей павінны быць навучаныя, павінны ўмець карыстацца зброяй», — заявіў Блашчак. Цяпер у Польшчы разглядаецца новы законапраект, што спросціць атрыманне дазволаў на валоданне зброяй для палякаў, якія дасягнулі паўналецця і не маюць праблем з законам. Каментуючы дадзеную ініцыятыву, Блашчак адзначыў, што ў Польшчы ў цэлым трэба больш шырока навучаць людзей валоданню зброяй. Гэта можна зрабіць пры навучанні рэзервістаў, а таксама ў школах пры вывучэнні асноў ваеннай падрыхтоўкі.

У агульным «хоры» гучаць і ўвогуле шакавальныя заявы. Заходнія ўрады павінны забяспечыць Кіеў ядзерным узбраеннем для ўмацавання абаронных магчымасцяў краіны, лічыць колішні міністр замежных спраў Польшчы Радаслаў Сікорскі, які зараз з'яўляецца дэпутатам Еўрапарламента. Спікер расійскай Дзярждумы Вячаслаў Валодзін рэкамендаваў польскаму палітыку абследавацца ў псіхіятра. «Ён не думае пра будучыню ні Украіны, ні Польшчы. У выпадку рэалізацыі яго прапаноў гэтых краін не стане, зрэшты, як і Еўропы. Яму неабходна здаць мандат і сядзець дома пад наглядам», — напісаў Вячаслаў Валодзін у Telegram.

Польскія палітыкі не маюць сваіх поглядаў у пытаннях міжнароднай палітыкі. Такое меркаванне ў эфіры тэлеканала «Беларусь 1» выказаў польскі актывіст Марчын Міколаек. Па словах Міколаека, польскія ўлады мараць, каб Львоў вярнулі Польшчы: «Яны лічаць гэты ўкраінскі горад спрадвечна польскай тэрыторыяй. Улады Польшчы будуць толькі рады, калі «крэсы ўсходнія» вернуцца да іх». Ён таксама адзначыў, што Польшча лічыць сябе імперыяй, а па факце гэта маленькая краіна, якая зараз нічога не вырашае і выконвае загады ЗША».

Варшава як верны васал Вашынгтона паказвае, што з'яўляецца галоўнай апорай Злучаных Штатаў у Еўропе і спрабуе ўзяць рэванш за няўдачы ў мінулых стагоддзях, заявіў у інтэрв'ю РІА «Навіны» намеснік старшыні Савета бяспекі Расіі Дзмітрый Мядзведзеў. Ён дадаў, што цяперашнія польскія эліты прадстаўлены партыяй PiS, якая праводзіць на працягу апошніх дзесяці гадоў «курс праамерыканскі і абсалютна адмарожаны русафобскі».

ГРОНКІ ГНЕВУ

Унутраная сітуацыя ў краіне абвастраецца. У Польшчы наспяваюць сацыяльныя пратэсты нечуванай сілы з-за краху эканомікі і росту сацыяльнай няроўнасці, заўважаў калумніст аўтарытэтнага выдання Myśl Polska Лукаш Ястржэмбскі. Спачатку ўрад тлумачыў крах эканомікі і бюджэтаў хатніх гаспадарак пандэміяй каранавіруса, пасля — правядзеннем Расіяй спецыяльнай ваеннай аперацыі ва Украіне. Аднак апошнім часам палякаў усё цяжэй пераканаць у тым, што ў іх праблемах вінаваты «Пуцін, Трамп або Папа Рымскі», падкрэслівае эксперт. Народ Польшчы ўсё менш упэўнены, што ўрад краіны ведае, што робіць. «Страх перад вайной змяняецца страхам перад дарагоўляй і галечай, — адзначыў Лукаш Ястржэмбскі. — Заканчваюцца зберажэнні і нервы. Усё гучней кажуць аб абмежаванні энергазабеспячэння і дэфіцыце на харчовым рынку».

Калумніст Myśl Polska адзначыў, што свядомасць палякаў «спее». Закрываюцца прадпрыемствы горнай і металургічнай прамысловасці, банкруцяцца сямейныя бізнесы. Над простымі грамадзянамі навісла перспектыва масавых звальненняў з-за страты працы. Многія з іх задыхаюцца ў крэдытах. Палякі ўсё больш недаверліва глядзяць на ўрад, справядліва мяркуючы, што яны не могуць нічога прапанаваць, акрамя лозунгаў. У грамадстве з-за незадаволенасці адбываецца радыкалізацыя. Людзі ўсё больш рэзка выказваюцца ў сваіх ацэнках. Іх ужо не заблытаць заклікамі да паказнога патрыятызму.

ДЗЕД ДУДЫ ЎВАХОДЗІЎ ВА ЎКРАІНСКІ КАРНЫ БАТАЛЬЁН

Бесчалавечная ідэалогія польскіх улад мае адпаведныя карані. Напрыклад, стала вядома, што Генпракуратура Беларусі вывучае дзейнасць дзеда польскага прэзідэнта Анджэя Дуды, які ўваходзіў ва ўкраінскі карны батальён, што дзейнічаў у перыяд Вялікай Айчыннай вайны на беларускай тэрыторыі. Аб гэтым заявіў генеральны пракурор Андрэй Швед на пленарным пасяджэнні міжнароднай парламенцкай канферэнцыі «Гістарычная памяць: Вялікая Перамога, здабытая адзінствам» у Авальнай зале, паведаміла БелТА.

Паводле яго слоў, у многіх карных аперацыях бралі ўдзел латышскія і ўкраінскія паліцэйскія батальёны, якія адрозніваліся асаблівай жорсткасцю. «Імёны некаторых жывых злачынцаў нам вядомыя, і яны, карыстаючыся абаронай замежных дзяржаў, хаваюцца на іх тэрыторыі. Нягледзячы на гэта, мы будзем дабівацца іх прыцягнення да крымінальнай адказнасці. Цяпер мы маем інфармацыю аб месцах знаходжання не менш чым 400 такіх асоб».

Падчас расследавання крымінальнай справы Генпракуратура накіравала 60 просьбаў аб аказанні прававой дапамогі ў дачыненні да гэтых асоб у 18 дзяржаў, у тым ліку аб допытах і вытворчасці іншых следчых дзеянняў і іншых краінах», — заўважыў генпракурор. «Цяпер мы актыўна дакументуем дзейнасць дзеда польскага прэзідэнта Анджэя Дуды, які ўваходзіў у склад украінскага карнага батальёна, вызначыўся асаблівай жорсткасцю ў першую чаргу на тэрыторыі Мінскай і Віцебскай абласцей. І тэза аб генетычнай сувязі нацысцкіх злачынцаў і іх нашчадкаў пацвярджаецца бясспрэчнымі доказамі і фактамі», — адзначыў Андрэй Швед. Пагадзіцеся, дакладны дыягназ.

Пётр ДУНЬКО.

Даслоўна

«НЕЛЬГА ДАПУСЦІЦЬ, КАБ НАС ПАЛЯКІ АКРУЖЫЛІ»

Давядзецца адпаведным чынам рэагаваць на жаданне Польшчы атрымаць Заходнюю Украіну. Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў падчас размовы з работнікамі ААТ «Белшына».

«Кіруюць англічане, амерыканцы праз палякаў у многім. Тыя ўсюды хочуць пастарацца і быць каля нагі гаспадара, і нешта ад гэтага атрымаць», — звярнуў увагу беларускі лідар. Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што ў Польшчы ўжо мараць аб Заходняй Украіне: «Тут нам давядзецца рэагаваць. Таму што мы не можам дапусціць, каб нас наогул палякі акружылі. Гэта небяспечны варыянт. І я некалі сказаў: яшчэ ўкраінцы нас папросяць з расіянамі, каб мы ім дапамаглі захаваць цэласнасць. Каб не адсеклі».

Паводле слоў Прэзідэнта, гэта стала магчымым дзякуючы таму, што за спінай Польшчы стаяць амерыканцы, якія фінансуюць, даюць узбраенне, перакідваюць узброеныя сілы. «Мы гэта бачым. Таму мне даводзіцца і на захадзе трымаць узброеныя сілы напагатове, і на поўдні. Дзесяць падраздзяленняў выстраіў уздоўж граніцы за спінай у пагранічнікаў, каб не ўлезлі ў Беларусь. А такія думкі былі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена
23 ЧЭРВЕНЯ 2022 г.
ЧАЦВЕР
№ 10 (15933)
Выдаецца
з 21 красавіка 1921 года

Маладыя імёны

Юлія МАЖЫЛОЎСКАЯ:

«Найлепшая ўзнагарода для артыста — увага гледачоў»

Яна студэнтка БДУ з 12-гадовым музычным вопытам. За спінай у дзяўчыны — мноства паспяховых канцэртаў і конкурсаў, вялікая колькасць узнагарод за прызавыя месцы. Мы пагаварылі з Юліяй аб яе знаёмстве з музыкай, выступленнях, першай песні і многім іншым.

Цікавасць да музыкі з'явілася ў дзяўчыны ў першыя школьныя гады.

— Калі мае равеснікі пачалі наведваць развіццёвыя секцыі, я вырашыла, што таксама хачу паспрабаваць сябе. Спачатку абрала вакал і танцы. Праз пэўны час зразумела, што да заняткаў танцамі душа не ляжыць, і на замену ім прыйшла ігра на фартэпіяна. З таго моманту я стала сур'ёзна займацца ў гэтай сферы.

Нягледзячы на тое, што бацькі Юліі валодаюць музычнай адукацыяй, сама дзяўчына ніколі не наведвала спецыялізаваныя школы.

На сцэне наша суразмоўніца з васьмі гадоў. З гэтага ўзросту дзяўчына стала прымаць актыўны ўдзел у рэспубліканскіх вакальных конкурсах, займаючы прызавыя месцы. У 10 і 14 гадоў Юлія была фіналісткай нацыянальнага адбору песні для «Дзіцячага Еўрабачання». Таксама выступала на праекце «Новая хваля» ў Маскве.

Пазней конкурсная дзейнасць саступіла месца канцэртнай. Дзяўчына разам з артыстамі падарожнічала па гарадах краіны і выступала ў рамках праекта «Залатая калекцыя беларускай песні». Тры і чатыры гады таму Юлія выступала на «Славянскім базары».

Безумоўна, удзел у розных праектах і конкурсах патрабуе нямала часу. Па словах Юліі, сумяшчаць выступленні і вучобу ў школе не было праблемай.

— Нічога складанага, калі ты ўмееш размяркоўваць час і сілы.

Галоўнай цяжкасцю дзяўчына назвала сітуацыі, калі час канцэрта супадае з раскладам заняткаў.

За ўсе гады музычнай дзейнасці ў Юлі сабралася вялікая калекцыя прызоў. Але, як прызналася суразмоўніца, яны адыгрываюць для яе не галоўную ролю.

— Для любога артыста самая важная ўзнагарода — увага гледача. Калі яна ёсць, то ніякія кубкі і статуэткі не патрэбныя.

Дзяўчына распавяла, што са страхам сцэны ніколі не сутыкалася.

— Хваляванне заўсёды прысутнічае. Але калі выходзіш, забываеш пра гэта і выступаеш для сябе і гледачоў. Важна атрымліваць асалоду ад таго, што робіш, і не баяцца чужога меркавання.

Нягледзячы на моцную цікавасць да музыкі, пры выбары месца навучання Юлія аддала перавагу факультэту журналістыкі.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

Прыёмная кампанія — 2022

РАБОЧАЯ ПРАФЕСІЯ: ПЕРАЗАГРУЗКА

У сістэме адукацыі няма тупіковых траекторый для моладзі

15 чэрвеня ва ўстановах прафесійна-тэхнічнай адукацыі стартавала прыёмная кампанія. Яна будзе доўжыцца да 20 жніўня. Таму падаць дакументы ў прыёмную камісію, каб атрымаць рабочую спецыяльнасць, будзе не позна і пасля завяршэння прыёмнай кампаніі ў сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных установах.

У Міністэрстве адукацыі сцвярджаюць, што ў прафтэхустановы ідуць атрымліваць адукацыю самыя розныя катэгорыі выпускнікоў школ, у тым ліку і дастаткова паспяховыя, якія мелі ў школе добрыя адзнакі, часам нават медалісты.

Фота Лізаветы ГОЛАД.

У звязцы з заказчыкамі кадраў

— Моладзь пачынае разумець, што прафесійная адукацыя — гэта прэстыжна, цікава і перспектыўна. Штогод больш за трэць выпускнікоў школ працягваюць свой шлях ва ўстановах прафесійнай адукацыі. Іх выбар — гарантыя першага працоўнага месца, шырокія магчымасці для прафесійнага самаўдасканалення і асобаснага развіцця, для пабудовы паспяховай прафесійнай кар'еры, — падкрэслівае **першы намеснік міністра адукацыі Ірына СТАРАВОЙТАВА.**

У бягучым годзе прыём будуць весці 122 установы прафесійна-тэхнічнай адукацыі па больш чым 250 прафесіях. Акрамя таго, адукацыйныя праграмы па падрыхтоўцы рабочых рэалізуюць 43 установы адукацыі іншых узроўняў (каледжы, філіялы ВНУ). Сетка прафесійна-тэхнічных устаноў раўнамерна размеркаваная па ўсёй краіне. Яны ёсць у любой вобласці ў крокавай даступнасці і дазваляюць асвоіць актуальныя для канкрэтнага рэгіёна спецыяльнасці.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Даніна пашаны

Моладзь для «Хатыні» — праваднік памяці

У Год гістарычнай памяці гэта вельмі важна і сімвалічна

У работах па рэканструкцыі мемарыяльнага комплексу «Хатынь» плануюць задзейнічаць каля 200 студэнтаў. Аб гэтым расказала камандзір Рэспубліканскага штаба студэнцкіх атрадаў БРСМ Надзея ШАХОЎСКАЯ.

Фота БелТА.

«Ахвотных трапіць на Усебеларускую маладзёжную будоўлю ў «Хатыні» было шмат, аднак набор у нас абмежаваны. Работы на аб'екце будуць арганізаваны паэтапна, у тым ліку будуць і валанцёрскія заезды ў выхадныя. Першым прыступіў да работы студатрад БНТУ, паколькі гэты ўніверсітэт — флагман студатрадаўскага руху. Далей у рэканструкцыі прымуць удзел хлопцы і дзяўчаты з Лагойскага раёна, якія шмат разоў бывалі ў гэтым мемарыяльным комплексе. А пасля да работ прыступяць студэнты з Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. А. Куляшова. Далей па меры з'яўлення аб'ёмаў работ будуць падключацца і астатнія ахвотныя», — распавяла Надзея Шахоўская. Паводле яе слоў, хоць у работах плануюць задзейнічаць каля 200 студэнтаў, з улікам таго, што ў мемарыяльны комплекс хлопцы і дзяўчаты будуць прыязджаць амаль кожныя выхадныя, чалавека-гадзін і чалавека-дзён, на думку Надзеі Шахоўскай, будзе не менш за тысячу.

(Заканчэнне на 3-й стар. «ЧЗ».)

ЧЫРВОНКА Чырвоная змена
23 06 2022 г.

РАБОЧАЯ ПРАФЕСІЯ: ПЕРАЗАГРУЗКА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Сёлета на ўзровень прафесійна-тэхнічнай адукацыі плануюць прыняць больш як 26 тысяч чалавек. У структуры прыёму будуць захаваны тэндэнцыі мінулых гадоў: спецыяльнасці рэальнага сектара эканомікі складуць каля 74 працэнтаў. Усе ўстановы прафтэхадукацыі працуюць у вельмі шчыльнай звязцы з арганізацыямі — заказчыкамі кадраў і аператыўна рэагуюць на патрэбы рынку працы. Таму прыём па адных спецыяльнасцях прыпыняецца, а па іншых, наадварот, адкрываецца. Напрыклад, сёлета распачнецца падрыхтоўка па 141 новай для асобных навучальных устаноў прафесіі і прыпыніцца падрыхтоўка па 132 прафесіях і спецыяльнасцях. Але гэта не азначае, што прыёму па гэтых спецыяльнасцях не будзе ў іншым рэгіёне.

Напрыклад, Мінскі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва імя Кедышкі адкрывае на базе дзевяці класаў набор на новую спецыяльнасць — «Тэхналогія апрацоўкі металаў ціскам». Залічэнне будзе праводзіцца на падставе конкурсу сярэдняга бала дакумента аб адукацыі. За тры гады навучэнцы атрымаюць адразу тры кваліфікацыі: «Каваль ручнога кавання» (трэцяга разраду), «Каваль-штампоўшчык» (трэцяга разраду) і «Электрагазазваршчык» (трэцяга разраду). У цяперашні час усяго тры ўстановы адукацыі ў краіне рыхтуюць кавалёў. А з гэтага года да іх далучыцца яшчэ і каледж дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва імя Кедышкі.

> **«Рукамі сёння можна зарабіць нават больш, чым галавой, прафесіяналы — нарасхват».**

У Гродзенскім дзяржаўным прафесійна-тэхнічным каледжы камунальнай гаспадаркі сёлета ўпершыню будзе весціся падрыхтоўка навучэнцаў па кваліфікацыі «Слесар па зборцы металаканструкцый», у Лідскім дзяржаўным прафесійным політэхнічным ліцэі — па кваліфікацыях «Аператар станкоў з праграмным кіраваннем», «Станочнік шырокага профілю». У Гродзенскім электратэхнічным каледжы адкрываецца набор на новую спецыяльнасць «Сацыяльная работа» з прысваеннем рабочай кваліфікацыі «Сацыяльны работнік». Навагрудскі сельскагаспадарчы прафесійны ліцэй пачынае падрыхтоўку па прафесіі машыніст крана аўтамабільнага ў інтэграцыі са спецыяльнасцю «Электрагазазваршчык».

Сацыяльны пакет — моцны аргумент

У Мінскай вобласці ў бягучым годзе плануецца прыняць на ўзровень прафесійна-тэхнічнай адукацыі 3054 навучэнцы.

«Апошнія гады ўсе выпускнікі нашых устаноў прафесійнай адукацыі былі забяспечаны першым працоўным месцам, — падкрэслівае **начальнік галоўнага ўпраўлення па адукацыі Мінскага аблвыканкама Мікалай БАШКО.** — Гэта вельмі важна, таму што гарантаванае працаўладкаванне — пэўная падушка бяспекі для маладога чалавека. Мінская вобласць у інвестыцыйным плане вельмі прывабная, а рабочыя прафесіі для яе надзвычай важныя. Штогод мы аналізуем вынікі ўступнай кампаніі, вывучаем патрэбы рынку працы, мяняем падыходы па адкрыцці новых спецыяльнасцяў. Разумеем, што параўноўваць колькасць хлопцаў, якія паступілі на спецыяльнасць «Трактарыст», сёння і 20 гадоў таму, няправільна. Хоць бы таму, што тэхніка і ўмовы працы змяніліся, і такой колькасці трактарыстаў, як раней, ужо не патрабуецца.

Дырэктар Мінскага дзяржаўнага абласнога каледжа Вадзім ДОРДАЛЬ упэўнены, што за рабочымі прафесіямі — будучыня, яны будуць заўсёды, без іх — нікуды.

«Летась у выніку прафарыентацыі на 190 месцаў у нас было пададзена больш за 400 заяў. Конкурс у каледж быў даволі высокі. Мы бачым, як развіваюцца тэхналогіі і тэхналагічнае абсталяванне. Сёння рабочы чалавек — гэта зусім не той рабочы, што быў 10–20 гадоў таму. Ад яго патрабуюцца зусім іншыя веды. Напрыклад, адна з рабочых прафесій — аператар лініі ў вытворчасці харчовай прадукцыі. Калі раней на лініі стаяла па 40—50 чалавек, то цяпер яе абслугоўваюць 4-5. Тут ужо патрабуюцца камп'ютарныя, тэхнічныя, тэхналагічныя веды зусім іншага ўзроўню», — кажа дырэктар.

Вадзім Дордаль лічыць, што навучэнцам і іх бацькам трэба тлумачыць, што рабочая прафесія дае шмат перавагаў. Нават калі ты потым па скарочанай праграме паступіш у вышэйшую навучальную ўстанову і зоймеш кіруючую пасаду, то будзеш ведаць сітуацыю знутры. «Да нас паступаюць дзеці з высокімі баламі. Яны не саромеюцца рабочай прафесіі. У гэтым годзе я выпускаю групу ў 29 чалавек, 20 з якіх заканчваюць каледж з чырвонымі дыпломамі. Пры гэтым 16 з іх паступалі да нас медалістамі. Мы ганарымся, што дзеці ідуць у прафесію свядома. Немалаважны момант у замацаванні на першым працоўным месцы мае і сацыяльны пакет, які пасля заканчэння навучальнай установы прапануюць прадпрыемствы нашым выпускнікам. Па-першае, гэта частковая аплата здымнай кватэры або выдзяленне жылля, большасць прадпрыемстваў мена віта так і робяць. Па-другое, заработная плата, потым умовы працы плюс добразычлівая атмасфера ў працоўным калектыве... Калі маладому чалавеку камфортна, ён адпрацуе на прадпрыемстве па размеркаванні і застанецца працаваць там далей», — кажа Вадзім Дордаль.

Спецыялісты ў «сухім будаўніцтве»

Мінскі дзяржаўны прафесійны ліцэй № 12 з'яўляецца базавай пляцоўкай па падрыхтоўцы нацыянальнай каманды да WorldSkills па кампетэнцыі «Абліцоўка пліткай». Для гэтага тут ёсць матэрыяльна-тэхнічная база, абсталяваныя плошчы, патрэбныя матэрыялы і, галоўнае, кадры. **Намеснік дырэктара ліцэя па вытворчым навучанні Ігар УДАВЕНКА** з'яўляецца міжнародным экспертам па гэтай кампетэнцыі, не адзін год рыхтуе ўдзельнікаў і пераможцаў конкурсаў прафесійнага майстэрства. З 2013 года ў ліцэі функцыянуе рэсурсны цэнтр па кваліфікацыі «Аздабленчыя будаўнічыя работы».

— Тры гады таму мы разам з кампаніяй Knauf адкрылі новую спецыяльнасць «Мантажнік каркасна-абшывачных канструкцый сухога будаўніцтва». І калі першы год у нас былі праблемы з наборам навучэнцаў, бо не ўсе разабраліся, наколькі перспектыўная гэта спецыяльнасць, то цяпер вельмі добра працуе сарафаннае радыё і праблем з камплектаваннем няма, — расказвае Ігар Удавенка. — За апошнія гады ў будаўніцтве няўхільна павялічваюцца аб'ёмы прымянення «сухіх» будаўнічых матэрыялаў, якія дазваляюць вырашаць на прафесійным узроўні самыя разнастайныя задачы: гэта планіроўка і арганізацыя ўнутранай прасторы будынкаў, дызайн, акустыка, гука- і цеплаізаляцыя памяшканняў, аздабленне і ўцяпленне фасадаў, даху і інш. Мантажнік каркасна-абшываных канструкцый сухога будаўніцтва — спецыяліст з адпаведнай падрыхтоўкай і кваліфікацыяй у галіне «сухога» способу будаўніцтва. Дарэчы, на апошнім Рэспубліканскім конкурсе прафесійнага майстэрства «WorldSkills Belarus 2020» навучэнец ліцэя Яўген Бакавец заняў першае месца па кампетэнцыі «Сухое будаўніцтва і тынкавальныя работы». Таксама мы — адзіная прафесійна-тэхнічная ўстанова адукацыі ў Мінску, дзе рыхтуюць спецыялістаў па ўкладцы паркету. На базе ліцэя адкрыты першы і адзіны ў Беларусі цэнтр навучання па кваліфікацыі «Укладчык падлогавых пакрыццяў».

Увогуле, у ліцэі склалася вельмі плённае сацыяльнае партнёрства з айчыннымі і замежнымі кампаніямі, вытворцамі будаўнічых матэрыялаў. Яны выдзяляюць сродкі на набыццё матэрыялаў, з якімі працуюць нашы навучэнцы ў майстэрнях. Прымаючы ўдзел у арганізацыі адукацыйнага працэсу, вытворцы вучаць працаваць з новымі тэхналогіямі і прасоўваюць сваю прадукцыю на беларускім рынку, а ўстанова адукацыі ўдасканальвае матэрыяльна-тэхнічную базу і рыхтуе спецыялістаў, якія маюць навыкі работы з інавацыйнымі матэрыяламі.

За апошнія тры гады агульная колькасць заявак на падрыхтоўку спецыялістаў, згодна з заключанымі дагаворамі аб узаемадзеянні ліцэя з арганізацыямі-заказчыкамі, узрасла больш як удвая. Штогод ад базавых арганізацый у адрас установы адукацыі прыходзяць падзячныя лісты па выніках праходжання навучэнцамі вытворчай практыкі. Многія з навучэнцаў працягваюць свой працоўны шлях на прадпрыемствах, дзе яны праходзілі вытворчае навучанне. Ігар Удавенка заўважае, што рукамі сёння можна зарабіць нават больш, чым галавой, прафесіяналы — нарасхват.

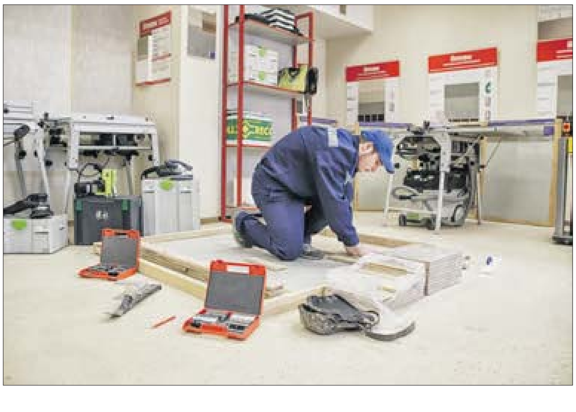

Хто ён, сучасны рабочы?

— Рабочыя спецыяльнасці заўсёды будуць запатрабаванымі ва ўсіх сферах. Нават пры навучанні ў ВНУ сучасны студэнт тэхнічнага профілю імкнецца атрымаць паралельна яшчэ і рабочую спецыяльнасць. Бо, каб стаць добрым інжынерам, трэба валодаць навыкамі эксплуатацыі абсталявання, разумець спецыфіку і структуру прамысловых працэсаў, — падкрэслівае Ірына Старавойтава. — Спецыялісты, якія спачатку навучаліся ў прафесійна-тэхнічнай установе, затым — у сярэдняй спецыяльнай і вышэйшай, сёння самыя запатрабаваныя і паспяховыя. Менавіта ім работадаўцы аддаюць перавагу пры правядзенні конкурсу на пасаду, ім даваяраюць найбольш складаную, адказную працу, з імі раяцца. І ўсё таму, што яны добра ведаюць увесь працэс вытворчасці не толькі тэарэтычна, але і практычна.

— Сучасныя тэндэнцыі сведчаць, што праца будзе станавіцца ўсё больш высокатэхналагічнай, — кажа **рэктар Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі Валерый ГАЛУБОЎСКІ.** — Адукацыйнае асяроддзе ў нашых навучальных установах дазваляе навучэнцам асвоіць кампетэнцыі, запатрабаваныя не толькі сёння, але і найбольш перспектыўныя, аб якіх перадавыя прадпрыемствы толькі задумваюцца. Яны, дарэчы, хутка падхопліваюць такіх выпускнікоў. Сучасны рабочы — гэта эрудзіраваны, высокакваліфікаваны спецыяліст, які, акрамя прафесійных ведаў, павінен валодаць спецыфічнымі навыкамі ў сумежных галінах, у тым ліку разбірацца ў інфармацыйных тэхналогіях, робататэхніцы і г. д. Мяжа паміж рабочым і інжынерам усё больш размываецца.

> **«Навучэнцам і іх бацькам трэба тлумачыць, што рабочая прафесія дае шмат пераваг».**

Сёння ў сістэме адукацыі няма тупіковых траекторый для моладзі. Калі сям'я стаіць перад выбарам, ці варта ісці дзіцяці пасля дзевяці класаў у сістэму прафесійна-тэхнічнай або сярэдняй спецыяльнай адукацыі, то хачу запэўніць, што пасля завяршэння навучання перад выпускніком адкрыты ўсе дарогі для прырошчвання сваіх кампетэнцый. Выпускнікі 11-х класаў усяго пасля аднаго года навучання ў ПТВ могуць прэтэндаваць на скарочанае навучанне на ўзроўні сярэдняй спецыяльнай адукацыі. А далей для іх адкрыты шырокі спектр адпаведных спецыяльнасцяў у ВНУ, дзе можна навучацца ў вочнай і завочнай форме. Маладым людзям, якія стаяць перад прафесійным выбарам, трэба прыслухацца да сябе і адказаць на пытанні. Хто я: даследчык або хачу быць, напрыклад, спецыялістам па рамонце электрамабіляў? Падумайце, наколькі цікава вам будзе развівацца ў абранай сферы. Хачу падкрэсліць, што патрэба ў прадстаўніках рабочых прафесій і спецыялістах сярэдняга звяна пастаянна нарастае. А стэрэатып, што прафесійна-тэхнічная адукацыя — толькі для няўдачнікаў, сёння не актуальны».

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

Будзь у курсе!

У рамках праекта «Занятасць, прафесійная адукацыя і навучанне ў Беларусі» супрацоўнікамі Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі быў распрацаваны комплекс анлайн-методык «Профітэст».

Тэсты арыентаваны на старшакласнікаў і маладых людзей, якія стаяць перад выбарам будучай прафесіі. Методыкамі могуць скарыстацца і дарослыя, якія задумваюцца аб змене прафесіі і роду сваёй дзейнасці. У прыватнасці, тэст «Прафесія для цябе» дапаможа вызначыць сферу дзейнасці і прафесію, якая адпавядае тыпу асобы дарослага чалавека, у якіх ён мае ўсе шанцы дабіцца прафесійнага поспеху.

Прафарыентацыйныя тэсты дазваляюць ацаніць прафесійныя інтарэсы і схільнасці, матывы выбару прафесіі, вызначыць прафесійна-асобасныя асаблівасці, важныя для пэўнай прафесійнай дзейнасці, і пабудаваць індывідуальную адукацыйную траекторыю.

Знайсці тэсты можна на інтэрнэт-рэсурсе https://profitest.ripo.by.

Моладзь для «Хатыні» — праваднік памяці

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

«Мы рэканструіравалі «Хатынь» 20 гадоў таму, і тады БРСМ атрымаў падзяку ад кіраўніка дзяржавы. Цяпер прыйшло наступнае пакаленне, якое таксама будзе выконваць такія работы. Гэта вельмі важна і сімвалічна, паколькі моладзь стане праваднікам тых каштоўнасцяў і той памяці, якую захоўвае гэтае месца», — сказала камандзір Рэспубліканскага штаба студэнцкіх атрадаў.

Студэнцкі будаўнічы атрад «Мінск-955» імя Героя Савецкага Саюза Івана Ільіча Кустава пачаў 14 чэрвеня работы на аб'ектах капітальнага рамонту і рэканструкцыі Дзяржаўнага мемарыяльнага комплексу «Хатынь», якому Указам № 176 Прэзідэнта Беларусі ад 13 мая 2022 года прысвоены статус Усебеларускай маладзёжнай будоўлі. Першы студэнцкі будаўнічы атрад для работы на знакавым гістарычным аб'екце — рэканструкцыі мемарыяла «Могілкі вёсак» у мемарыяльным комплексе «Хатынь» — сфарміраваны на базе штаба працоўных спраў БРСМ Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта ў складзе дзесяць чалавек.

Прыняць удзел ва Усебеларускай маладзёжнай будоўлі могуць юнакі і дзяўчаты ва ўзросце ад 14 да 31 года, у тым ліку ў складзе студэнцкіх атрадаў. Гэта дазволіць аб'яднаць іх грамадзянска-патрыятычнай ідэяй, будзе садзейнічаць павышэнню сацыяльнай актыўнасці моладзі, а таксама папулярызацыі і развіццю студатрадаўскага руху.

Паміж ЦК БРСМ і Дзяржаўным мемарыяльным комплексам «Хатынь» заключаны мемарандум аб супрацоўніцтве. Яго мэта — узаемадзеянне бакоў па папулярызацыі грамадзянскіх каштоўнасцяў, патрыятычным і духоўна-маральным выхаванні моладзі праз гістарычную памяць, арганізацыю вольнага часу моладзі, уцягванне юнакоў і дзяўчат у сацыяльныя валанцёрскія праекты.

Запіс у студэнцкія атрады яшчэ ідзе. Зусім хутка будуць стартаваць адзін за адным рэспубліканскія працоўныя праекты. Сярод іх, акрамя «Хатыні», — маладзёжная будоўля «БелАЭС». Таксама ў юнакоў і дзяўчат будзе магчымасць папрацаваць на такіх буйных прадпрыемствах, як «МАЗ» і «Атлант». Акрамя гэтага, плануюцца выезды ў Расійскую Федэрацыю на міжнародныя і ўсерасійскія студэнцкія будоўлі.

Фота БелТА.

Каб трапіць у студатрады, хлопцам і дзяўчатам трэба здаць сесію, азнаёміцца з асновамі працоўнага заканадаўства, а самае галоўнае — мець жаданне працаваць. Акрамя таго, пажадана валодаць добрым здароўем, паколькі праца патрабуе немалых фізічных намаганняў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Камертон настрою

НЕЗВЫЧАЙНАЕ ХОБІ КІТАЙСКАГА СТУДЭНТА

«Пра беларускіх пісьменнікаў павінны даведацца ў Кітаі», — лічыць пяцікурснік факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій БДУ Сунь Фаньцы

Ён паставіў перад сабой мэту — пазнаёміць кітайскіх чытачоў са спадчынай беларускай літаратуры. Фаньцы пераклаў з рускай мовы на кітайскую аповесць Уладзіміра Караткевіча «Дзікае паляванне караля Стаха». Карпатлівая праца заняла паўтара года. Пераклад твора беларускага аўтара апублікаваны ў пяці нумарах часопіса «Belarus», якія выходзяць у Кітаі.

Фота прэс-службы БДУ.

Па словах хлопца, аповесць падыходзіць для азнаямлення з беларускай культурай і традыцыямі. Перакладам студэнт БДУ займаўся ў вольны ад вучобы час. Прызнаецца, што яму не заўсёды хапала ведаў па рускай мове, асабліва калі траплялiся састарэлыя выразы. Тады на дапамогу прыходзілі даведнікі, слоўнікі і рускамоўныя сябры. На шчасце, за гады, праведзеныя ў Беларусі, іх у Фаньцы з'явілася нямала.

На пытанне, чаму для перакладу абраў менавіта Уладзіміра Караткевіча, Фаньцы прызнаецца, што ўпершыню прачытаў беларускага аўтара па парадзе знаёмых. «Мне вельмі спадабалася перапляценне прыгодніцкага жанру з містыкай. У Кітаі шмат кніг, перакладзеных з іншых моў, але зусім мала твораў пісьменнікаў з Беларусі. Лічу, яны вартыя таго, каб пра іх даведаліся ў розных кутках зямлі», — разважае Фаньцы.

Займацца перакладам прафесійна не ўваходзіць у планы хлопца. «Я абраў прафесію па прызванні, — кажа ён, — а пераклады разглядаю ў якасці хобі, якое прыносіць мне задавальненне. Буду вельмі рады, калі дзякуючы гэтаму беларуская літаратура стане папулярнай у Кітаі».

Дарэчы, аповесць Караткевіча — не першы твор, які малады чалавек пераклаў на кітайскую мову. Таксама ён займаўся перакладам кнігі Алеся Карлюкевіча «Шуршун і яго сябры», казкі «Шчаслівая кніга» Кацярыны Хадасевіч-Лісавой і казкі Людмілы Рублеўскай «Пік-Пік і Пепіта на паляванні».

Зусім хутка малады чалавек атрымае дыплом БДУ і пачне працаваць па спецыяльнасці. Акрамя таго, Фаньцы задумваецца аб перакладзе рамана Караткевіча «Чорны замак Альшанскі». Таленавітага юнака не палохаюць складанасці, ён upэўнены...

Надзея НІКАЛАЕВА.

Рух ад сэрца

БЯЗДОМНЫМІ НЕ НАРАДЖАЮЦЦА,

або Калі для шчасця патрэбна толькі любоў

Ці часта вы заўважаеце бадзяжных жывёл? Стомленыя, галодныя, яны ходзяць па вуліцах і з асцярогай назіраюць за мінакамі. Некаторыя праводзяць так усё сваё жыццё і там жа, на вуліцы, паміраюць. Але бывае і так, што кагосьці забіраюць арганізацыі, якія займаюцца бяздомнымі жывёламі, а кагосьці — неабыякавыя людзі. Аднак лёс кожнага безнагляднага чатырохнагага знаходзіцца ў нашых руках.

З праблемай бадзяжных жывёл мне давялося пэўны час таму сутыкнуцца і самой. Неяк у выхадны дзень бацька вяртаўся ў Мінск. Спыніўшыся ў лесе, ён пачуў слабае мяўканне, якое даносілася з травы. Падышоўшы бліжэй, заўважыў на зямлі двух маленькіх белых кацянят з неверагодными блакітнымі вачыма. Яны былі худыя і вельмі напалоханыя. Магчыма, гаспадар вырашыў пазбавіцца ад жывёл, пакінуўшы іх на гібель у лесе. Бацька пашкадаваў кацянят і забраў іх з сабой. У машыне яны пачалі гуляць, бегалі па сядзеннях.

Прыехаўшы дадому, бацька пасадзіў жывёл на падлогу. На гэты раз тыя баяліся паварушыцца і пастаянна мяўкалі. Мама адразу ж прынесла малако, пасля чаго кацянят памылі. Ужо праз гадзіну яны гулялі і не баяліся сядзець на руках.

На наступны дзень я паехала з жывёламі да ветэрынара. Лекар агледзела кацянят і сказала, што «дзяўчынкам» патрэбна добрае ўтрыманне: іх маса цела была недастатковай для нормы, вочы слязіліся, даймалі кляшчы і іншыя паразіты. Таксама абедзве кошачкі не чулі. У канцы прыёму ветэрынар пацікавілася: «Будзеце шукаць ім новы дом?» Але думак аб тым, каб аддаць іх, у мяне не было. У той жа дзень я набыла ўсе патрэбныя лекі і пачала догляд новых членаў нашай сям'і.

Кацяняты падрасталі, іх здароўе паляпшалася. Але раптам адна жывёла занядужала, мала рухалася і амаль не гуляла. Візіт да ветэрынара вырашылі не адкладаць. На прыёме лекар сказаў, што ў кацяняці сур'ёзны вірус, і, калі не вырашыць праблему адразу, жывёла загіне... Працэс лячэння праходзіў цяжка. Кожны ўкол і кожны прыём лекаў выклікаў гучнае мяўканне. Нягледзячы на ўсё гэта, кацяня змагло паправіцца. З часам у адной з гадаванак нават з'явіўся слых.

Зараз жывёлы вельмі актыўныя, любяць спаць на сонцы і ласкава паводзяць сябе з гаспадарамі.

Каб лепш разабрацца ў пытанні беспрытульных гадаванцаў, мы пагутарылі з **Тамарай Уладзіміраўнай ЦАРЫКОЎСКАЙ, дырэктарам месца часовага ўтрымання жывёл «Фаўна горада», і Вольгай Аляксандраўнай КАРПАВАЙ, старшынёй праўлення Міжнароднага дабрачыннага грамадскага аб'яднання дапамогі жывёлам «ЗААшанц».**

— Большасць бяздомных жывёл не нараджаецца на вуліцы, у тым ці іншым пакаленні гэта выкінутыя жывёлы, вынік адсутнасці кантролю за нараджальнасцю, — мяркуе Вольга Аляксандраўна.

Знаходзячыся без нагляду на вуліцы, каты ці сабакі могуць быць небяспечныя для саміх сябе і для навакольных. Як жа паступіць у такім выпадку? Правільным рашэннем будзе звярнуцца ў жыллёвую службу або самастойна звязацца з арганізацыяй, якая дапамагае бадзяжным жывёлам.

Тамара Уладзіміраўна апісала, як утрымліваюцца гадаванцы ў іх:

— Каты жывуць у некалькіх дзясятках клетак, у кожнай з іх можа знаходзіцца як тры-чатыры, так і больш жывёл. Мы размяркоўваем іх такім чынам, каб сумеснае пражыванне праходзіла мірна. З-за таго, што катоў цяпер вельмі шмат, ім выдзелены дадатковы пакой. Для сабак, акрамя вальераў, ёсць два пакоі: адзін — для шчанюкоў, іншы — для тых, хто перанёс аперацыю.

Жывёлы паступаюць у падобныя арганізацыі ў розных станах: без лапак, з ранамі, крываўцёкамі. Пасля прыбыцця кожны чацвераногі трапляе на прыём да ветэрынара. Вольга Аляксандраўна расказвае:

— Прыкладна 90 працэнтаў нашых выдаткаў складаюць паслугі ветэрынарных клінік. Мы супрацоўнічаем з імі па ўсёй Беларусі. Асноўныя працэдуры — кастрацыя, стэрылізацыя і вакцынацыя жывёл. Калі параўноўваць лячэнне з утрыманнем, то апошняе абыходзіцца нядорага.

На жаль, не ўсе праблемы са здароўем можна вырашыць. Гэта адна з прычын, па якіх жывёл з «недахопамі» бяруць радзей за астатніх, і калі адны знаходзяцца ў арганізацыях некалькі дзён, то іншыя — некалькі гадоў. Некаторыя паміраюць ад старасці, так і не знайшоўшы сабе гаспадароў. З кожным годам шукаць новых уладальнікаў для жывёл становіцца ўсё складаней. Акрамя тых, хто так і не знайшоў сабе дом, маюцца гадаванцы, якія нядоўга знаходзіліся ў новай сям'і.

— Прычыны, па якіх людзі вяртаюць жывёл, розныя. Часцей за ўсё адмова тлумачыцца алергіяй. Але некаторыя вяртаюць таму, што жывёла не паводзіць сябе як цацка, — тлумачыць Вольга Аляксандраўна.

Пошук гаспадароў нялёгкі, але некаторыя жывёлы ўсё ж знаходзяць сям'ю.

Вольга Аляксандраўна распавядае: на працягу дня ў іх арганізацыю паступае каля 150 просьбаў аб дапамозе, і за ўвесь час даводзілася працаваць з многімі жывёламі. Сустракаліся трусы, чарапахі, коні, быў нават казёл. Але частыя госці ўсё ж каты і сабакі. Апошнім нярэдка патрабуецца дрэсіроўка і работа з кінолагамі.

...Кожны з нас у стане дапамагчы беспрытульным чацвераногім. Для гэтага можна самастойна паспрабаваць знайсці ім дом ці ахвяраваць корм і лекі арганізацыям, якія займаюцца бяздомнымі жывёламі. А можна проста зрабіць іх жыццё часцінкай свайго.

Лізавета МАЛЬЧУК, студэнтка III курса факультэта журналістыкі БДУ.

Фота аўтара.

SEX-БАЛЯСЫ

СУМЛЕННА-ХІТРЫЯ ГРОШЫ

Як ужо пісалі раней СМІ, у сталіцы набірае абароты новы від махлярства: у міліцыю пачасціліся звароты грамадзян, якія сталі ахвярамі зламыснікаў, што прапануюць інтым-паслугі. («Шукаю разумную, прыгожую, дагледжаную, клапатлівую дзяўчыну для стварэння сур'ёзных адносін. Па чацвяргах».) Схема такая: апошнія рэгістравалі ў сацсетках фэйкавую старонку і ад імя неіснуючай дзяўчыны прапаноўвалі платныя ўцехі. Калі патэнцыяльны кліент пагаджаўся на прапанаваныя ўмовы, ад яго ў якасці гарантыі патрабавалі перадаплату. («Калі дзяўчына сыходзіць ад цябе па ўласным жаданні, яна павінна адпрацаваць яшчэ два тыдні, пакуль не знойдзеш нову».) У некаторых выпадках пасля пераводу сродкаў стасункі з заказчыкам спыняліся, у іншых працягвалася выманьванне грошай быццам бы для аплаты арэнды кватэры, паслуг таксі. («— Розачка, дарагая, выходзьце за мяне замуж!» — «А пярсцёнак з вялізарным брыльянтам падорыце?» — «Спрытна вы мяне адшылі, спрытна...») Ну, гэта спрэс крымінал. Між іншым прыгадаем знакамітага Астапа Бендэра з яго чатырохстамі адносна сумленнымі спосабамі прыдбання грошай. («Мужчыны не крыўдзяцца — мужчыны перастаюць кідаць смешныя карцінкі з коцікамі ў асабістых паведамленнях».)

Так, дзяўчына з Вялікабрытаніі Макол Брок прызналася ў сацсетках, што ў студэнцкія гады з-за адсутнасці сродкаў 16 дзён запар хадзіла на спатканні, толькі каб як след паесці, бо заўсёды плацілі мужчыны. («Якая я ў мяне разумнічка».) Гэтыя словы зрабілі сапраўдны фурор у інтэрнэце, яна сабрала 1,5 мільёна праглядаў і выклікала гарачую дыскусію: Брук паступіла разумна ці бессаромна выкарыстала візаві? («Дзяўчыну напачатку запрашаюць у кіно, каб зразумець, ці зможа яна спакойна выседзець хоць бы паўтары гадзіны».) «У каледжы, калі ў мяне скончыліся грошы на ежу, я зайшла ў дадатак для знаёмстваў і на працягу 16 дзён кожны дзень хадзіла на спатканні ў рэстараны. Дзяўчына павінна есці», — напісала яна. («Я настолькі няспешчаная баба, што, калі аднойчы муж прапанаваў мне каву ў ложак, я разрыдалася. Ну як прапанаваў... Крыкнуў з кухні: «Каву будзеш?»)

Многія карыстальнікі сеткі былі ашаломленыя прастатой ідэі Макол па атрыманні бясплатнай ежы такім чынам. («Вырашыў перагледзець свае погляды. Зноў усё спадабалася».) Адзін з карыстальнікаў пракаментаваў: «Цалкам дзелавое рашэнне». Іншы пахваліў дзяўчыну, заявіўшы: «Гэта ўніверсальны лайфхак». «Ты геній!» — напісала яшчэ адна карыстальніца. («Жанчыне, каб атрымаць бальнічны, дастаткова прыйсці да ўрача ненафарбаванай».) Аднак не ўсе падтрымалі рашэнне Макол пайсці на спатканне, каб атрымаць аплату за вячэру. Асабліва незадаволены былі, вядома, мужчыны. Адзін з іх абурана заявіў: «Таму я ніколі не плачу за іх на спатканнях». («— Вунь, глядзі, зорка падае! Загадай жаданне!» — «Я хачу, каб ты на мне ажаніўся!» — «Вой, глядзі, назад паляцела...»)

А японскі «гультай» разбагацеў, нічога не робячы. 37-гадовы Седзі Марымота з Краіны ўзыходзячага сонца праславіўся ў сетцы, зарабляючы сабе на жыццё незвычайным спосабам. («Аб'ява: «Мужчына, вельмі паспяховы, разумны, незалежны, мэтанакіраваны, пазнаёміцца з дзяўчынай, тата якой возьме яго на працу».) Жыхар Токіа жанаты, мае ступень па фізіцы. Але замест таго, каб уставаць на працу кожную раніцу, Марымота аддае перавагу спосабу зарабляць, «не робячы нічога». («Я настолькі непараўнаны ў ложку, што нават прачынацца не хочацца».) Мужчына даў аб'яву ў сацсетках: «Здаю сябе ў арэнду як чалавек, які нічога не робіць. Вам складана хадзіць у краму ў адзіночку? Бракуе гульца ў камандзе? Вам патрэбен хтосьці, хто зойме для вас месца? Я не ўмею рабіць нічога, акрамя элементарных рэчаў». («— Як на гэтым месцы з кар'ерным ростам?» — «Усё ў парадку. Прыйшла сюды паўгода таму простым прадаўцом, а зараз я ўжо жонка генеральнага дырэктара».) Спачатку мужчына працаваў бясплатна, а цяпер за свае паслугі Седзі бярэ 10 тысяч іен плюс выдаткі на дарогу і ежу. Як падлічыў «гультай», за тры гады ў яго было каля трох тысяч кліентаў — па тры-чатыры ў дзень. Яны «арандуюць» Марымота па розных прычынах, але часцей за ўсё таму, што ім сумна ці самотна. З мужчынам абедаюць, балбочуць, фатаграфуюцца для сацсетак, гуляюць у парку, шчыра размаўляюць і нават ходзяць падпісваць дакументы аб разводзе. («Дзяўчына — хлопцу: «Хочаш, я памаўчу? Павер, я не кожнаму гэта прапаную».)

Ну і напрыканцы... Чарнагорка атрымала 300 еўра за... ляноту — яна выйграла чэмпіянат па ляжанні на адкрытым паветры, устанавіўшы рэкорд у 117 гадзін. («Лежачы на канапе, вельмі цяжка спыніцца».) Правілы спаборніцтваў былі простымі: удзельнікі адначасова клаліся на матрацы і посцілкі і ляжалі як мага даўжэй. («Выпрабавальнік тэлевізараў уладкаваўся яшчэ і выпрабавальнікам канап і цяпер уколвае на дзве стаўкі».) Можна было лежачы есці, піць, размаўляць, карыстацца тэлефонамі, чытаць кнігі і ўставаць у прыбіральню адзін раз на восем гадзін. («Учора цэлую гадзіну муж слухаў мяне з адкрытым ротам. Прыглядзелася — спіць, гад!») Пераможцам стала Дубраўка Аксіч, яна праляжала 117 гадзін. Другое месца заняў Мікола Башкавіч, які падняўся ўсяго за пяць хвілін да Дубраўкі. На трэцім месцы Марка Вукавіч — ён пратрымаўся 115 гадзін. («Прачнуўся ад таго, што сны скончыліся. А валяцца проста так, з заплюшчанымі вачыма, няма ніякага сэнсу».)

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«Найлепшая ўзнагарода для артыста — увага гледачоў»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Калі я была маленькая, часта прымала ўдзел у розных тэле- і радыёшоу. Мяне вельмі прыцягвала гэтая сфера. Яна здавалася чымсьці неверагодным. Акрамя таго, я досыць гаваркая, мне не складае ніякай цяжкасці гаварыць на камеру. Калі зразумела, што мая дзейнасць на сцэне і выступленні ў кадры часткова падобныя, падумала: чаму б і не? Ні разу яшчэ не пашкадавала аб сваім выбары.

Па словах Юліі, пасля заканчэння вучобы найлепшым варыянтам для яе стане магчымасць сумяшчаць журналістыку і музыку.

Yuka — музычны псеўданім дзяўчыны. Пад ім Юлія выпусціла сваю песню пад назвай «А ты».

— Гэта важная для мяне кампазіцыя, паколькі яна першая, дзе я з'яўляюся аўтарам слоў і музыкі. Любы чалавек сутыкаецца з эмацыянальным выграннем. «А ты» якраз пра гэты стан. Я лічу так: усё дрэннае ў жыцці рана ці позна заканчваецца, і калі надыходзіць такі перыяд, гэта значыць, што потым будзе нешта лепшае.

Па словах Юліі, нягледзячы на тое, што гэта яе першая песня ўласнага сачынення, яна не стане апошняй. У хуткім часе дзяўчына плануе выпусціць новыя творы.

На канцэрце да 23 лютага ў Палацы Рэспублікі, 2017 год.

За ўсе гады музычнай дзейнасці ў Юлі сабралася вялікая калекцыя прызоў. Але, як прызналася суразмоўніца, яны адыгрываюць для яе не галоўную ролю.

— Мяне натхняюць кнігі, фільмы, мае сябры, бацькі, усё што заўгодна. Мне падабаецца гэты стан, таму што ў ім я вельмі працаздольная. Лічу, што жаданне ствараць можна знайсці ва ўсім. Галоўнае — захацець.

Куміра ў музычнай сферы ў дзяўчыны няма. Ёсць толькі артысты, якія падабаюцца больш за астатніх.

— Вельмі даспадобы работа Земфіры. Мне здаецца геніяльным, калі чалавек здольны сабраць шматтысячныя залы без якой-небудзь асаблівай рэкламы.

Таксама Юлію ўражваюць песні Валерыя Меладзэ. На думку дзяўчыны, у спевака шыкоўны голас, а ўсе яго песні маюць выдатныя хукі — фрагменты, якія вылучаюцца і асабліва падабаюцца слухачам, чапляюць.

— Мне здаецца, гэта артыст, які аб'ядноўвае наогул усіх.

На думку дзяўчыны, не мае сэнсу параўноўваць спевакоў паміж сабой, бо кожны творчы чалавек — асоба.

Юлія меламан, слухае абсалютна ўсе віды музыкі. На пытанне пра ідэальна выкананую песню дзяўчына назвала адну з работ ірландскага спевака Hoizer.

— Гэта Take Me to Church. У ёй выдатная аранжыроўка, круты тэкст, а голас аўтара проста шыкоўны. Лічу, што гэта тая кампазіцыя, якая ніколі не надакучыць.

По словах Юліі, пасля заканчэння вучобы найлепшым варыянтам для яе стане магчымасць сумяшчаць журналістыку і музыку.

У Instagram-акаўнце Юліі ёсць відэа пад назвай «Таямнічая гісторыя Б.М.».

— Пасля дзявятага класа я зацікавілася біяграфіяй Білі Мілігана: прачытала пра яго кнігу, паглядзела фільм. Гэта натхніла мяне напісаць урывак.

Юлія расказала, што пасля таго, як апублікавала ролік у сваім акаўнце, атрымала вялікі фідбэк — водгук, зваротную рэакцыю.

— Вельмі шмат людзей цікавілася, як называецца песня і дзе яе можна спампаваць. Магчыма, калі-небудзь яна выйдзе. Паколькі гэта мой аўтарскі ўрывак, ён падабаецца мне больш за ўсе іншыя відэа ў профілі.

«Лічу, што жаданне ствараць можна знайсці ва ўсім. Галоўнае — захацець».

Таксама ў сваім акаўнце Юлія час ад часу публікуе каверы на розныя песні.

Акрамя музыкі, дзяўчына любіць глядзець фільмы і серыялы, чытаць кнігі, сустракацца з сябрамі.

— Галоўнае — умець адпачываць і прысвячаць сабе вольны час, — лічыць суразмоўніца.

...Нядаўна на факультэце журналістыкі БДУ прайшоў Міжнародны студэнцкі паэтычны форум. На ім Юлія выступіла са сваёй песняй пад назвай «Картина за двести». Лірычны твор дзяўчыны выклікаў захопленую рэакцыю ў гледачоў, і некаторыя паспяшаліся знайсці песню ў інтэрнэце.

Лізавета МАЛЬЧУК, студэнтка III курса факультэта журналістыкі БДУ. Фота дадзена гераіняй.

ЧЫРВОНКА Чырвоная змена

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12
ад 19 лютага 2009 года выдадзена
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі газеты —
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела
Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.
Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.
Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 311 17 41.
e-mail: info@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.
220013, г. Мінск, праспр. Незалежнасці, 79/1.
Тыраж 14.804.
Нумар падпісаны ў 19.30 22.06.2022 г.

НЕЗДАВАЛЬНЯЛЬНАЯ МАСТАЦКАЯ ПРАПАГАНДА. ГОД 1984...

Аб чым Андрэй Бембель пісаў у ЦК партыі

Андрэй Ануфрыевіч Бембель быў з кагорты скульптараў-сацрэалістаў. Нарадзіўся ў 1905 годзе ў Веліжы, у тагачаснай Віцебскай губерні.

З 1924 да 1927 года вучыўся ў Віцебскім мастацкім тэхнікуме ў М. Керзіна. Што да настаўніка, то Міхаіл Аркадзьевіч Керзін (1883—1979) кіраваў тэхнікумам з 1923 да 1932 гг. Да гэтага часу — у 1918—1923 гг. — выкладаў у мастацкай школе ў Веліжы. Рабоце Керзіна папярэднічалі ў гісторыі навучальнай установы перыяды легендарных Марка Шагала і Казіміра Малевіча. Відавочна, як і іншых мастакоў-выкладчыкаў з Веліжа, Керзіна запрасілі з мэтай навесці парадак у тэхнікуме. І адным з першых крокаў Керзіна стала пераправерка ведаў усіх былых студэнтаў. Дзеля гэтага Міхаіл Аркадзьевіч запрасіў з Пецярбурга майстроў жывапісу, малюнка, наладзіў пераэкзаменоўку. Шмат каго адлічылі, бо раней на вучобу прымалі болей па рэвалюцыйнай прыналежнасці, а не па здольнасцях. Многія рашэнні па арганізацыі вучобы Міхаіл Аркадзьевіч прымаў аднаасобна. Старая каманда палічыла гэта абразай. Я. Мінін, Ю. Пэн, С. Юдовін, выступіўшы з калектыўнай заявай, разам з групай навучэнцаў пакінулі тэхнікум. З 1932 года Керзін працаваў у Мінску. Яго вучні — Заір Азгур, Аляксей Глебаў, Андрэй Глебаў, Анатоль Анікейчык, Сяргей Селіханаў.

У 1931 годзе Андрэй Бембель скончыў Ленінградскую акадэмію мастацтваў. Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. З 1949 года — на выкладчыцкай працы, з'яўляецца адным з арганізатараў і першых выкладчыкаў Мінскага мастацкага вучылішча. З 1953 года — у Беларускім тэатральна-мастацкім вучылішчы. Двойчы — у 1950—1954 і 1982—1986 гг. — узначальваў Саюз мастакоў БССР. Першыя манументальныя работы — рэльефы для Дома ўрада (1932—1934) і Дома афіцэраў у Мінску (1932—1936). У час Вялікай Айчыннай вайны стварыў скульптурны партрэт Героя Савецкага Саюза лётчыка Мікалая Гастэлы. Пасля Вялікай Айчыннай вайны зрабіў (у 1954 годзе) гарэльеф «9 мая 1945» для манумента Перамогі на плошчы Перамогі ў Мінску (1954). Прымаў удзел у стварэнні Кургана Славы (1969). Андрэй Ануфрыевіч з'яўляецца адным з аўтараў (сумесна з А. Кібальнікавым і У. Каралём) мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой» у Брэсце. Бембель — аўтар помніка Дзмітрыю Мендзялееву перад будынкам хімічнага факультэта Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Творчыя, арганізатарскія і ваенныя заслугі вядучага беларускага скульптара-сацрэаліста адзначаны многімі дзяржаўнымі ўзнагародамі: ордэнам Леніна, ордэнам Кастрычніцкай рэвалюцыі, двума ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, ордэнам «Знак Пашаны», ордэнам Айчыннай вайны I ступені, званнямі заслужанага дзеяча мастацтваў Беларускай ССР, народнага мастака Беларускай ССР...

У Бембеля былі ўсе падставы даваць ацэнкі, рабіць высновы... І таму зразумелым

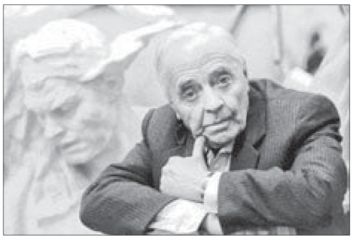

падаецца яго ліст у ЦК Кампартыі Беларусі ад 6 лютага 1984 года... Штуршком для кіраўніка грамадскага аб'яднання стаў адзін даклад. Хоць, відавочна, усё выкладзенае ў звароце ў ЦК КПБ назбіралася як набалелае і раней...

Чытаем ліст, падпісаны старшынёю Саюза мастакоў БССР Андрэем Бембелем: *«Саюз мастакоў БССР, уважліва азнаёміўшыся з аналітычным дакладам інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору «Стан і асноўныя тэндэнцыі развіцця беларускага мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фалькларыстыкі»*, сарыентаваным на асвятленне праблем беларускай культуры, *лічыць неабходным зрабіць адпаведныя заўвагі і прапановы — па пунктах (якія датычацца СМ БССР).*

1. Нельга пагадзіцца з асноўнымі высновамі даклада адносна якасці падрыхтоўкі да мастацкіх выставак. Між іншым, гэтыя пытанні заўсёды стаялі і стаяць сёння ў сферы ўвагі Саюза мастакоў БССР. Аднак варта прызнаць, што непасрэдная ацэнка твораў, як тых, што знаходзяцца ў працэсе працы, так і тых, што прадстаўляюць мастакі для экспанавання, разглядаецца мастацкімі саветамі і выставачнымі камітэтамі з недастаковай глыбінёй аналізу.

Прычыны тут розныя, у тым ліку і злоўжыванне некаторымі членамі савета і выстаўкамаў сваім становішчам, асабліва калі гэта датычыцца закупак і заключэння дагавораў, і асабістыя прыхільнасці, і ў шэрагу выпадкаў недастатковая кампетэнтнасць членаў.

Негатыўным бокам гэтага пытання з'яўляюцца і тыя абставіны, што ў нашай практыцы гадамі існуе значнае перабольшванне колькасці экспануемых выставак, у выніку чаго мастак практычна не паспявае да чарговай экспазіцыі, а імкненне пастаянна выстаўляцца нараджае непрадуманасць задумкі, няспеласць і незавершанасць прац.

Акрамя таго, няўзгодненасць у сістэме фінансавання з боку Міністэрства культуры і СМ БССР адмоўна ўплывае на лёс твораў, якія трапляюць у перапоўненыя сховішчы Дзяржаўнага мастацкага музея БССР і Дырэкцыі выставак СМ БССР.

Саюз мастакоў ужо некалькі гадоў ставіць пытанне пра заключэнне доўгатэрміновых дамоў на сацыяльна значныя творы высокага грамадскага гучання, якія маглі б якасна напоўніць не толькі буйныя мастацкія музеі, але і культурныя ачагі меншага маштабу...»

Цяжка сумясціць розныя часіны, нават розныя стагоддзі, ды і таксама розныя ўклады жыцця... І ўсё ж, азіраючыся на мінулыя дзесяцігоддзі, параўноўваючы практыкі, якія існавалі раней у стасунках мастака і ўлады, разумееш, што пытанні, узнятыя А. Бембелем у лютым 1984 года, у той ці іншай форме існуюць і сёння. А што датычыцца сацыяльнага заказу, то і ўвогуле адбываецца часам узвышэнне малапрафесійнага і малазразумелага па сваёй сутнасці мастацтва.

Чытаем далей зварот у ЦК Кампартыі Беларусі: *«... На жаль, нездавальняльная праца нашай прапаганды пакуль што выключае магчымасць часовых і пастаянных экспазіцый на прамысловых прадпрыемствах, у дамах культуры і клубах аб'яднанняў і гаспадарак. Аднак зараз Саюз прыступіў да арганізацыі такой працы, непасрэдна выйшаўшы з гэтай і іншымі праблемамі на буйныя вытворчыя аб'яднанні Мінска. У найбліжэйшы час спадзяёмся таксама якасна ўпарадкаваць экспазіцыі сельскіх мастацкіх галерэй. Лічым, што стварэнне такіх галерэй — пачатак гэтага культурнага мерапрыемства СМ БССР і мясцовых партыйных і савецкіх кіраўнікоў у справе шырокага эстэтычнага выхавання народа».* Адрасоў такіх галерэй у нашай краіне хапае і сёння. Часам яны працуюць нават на грамадскіх пачатках... Часцей — як філіялы гарадскіх і раённых краязнаўчых музеяў. Як, напрыклад, у Слуцку, Светлагорску, Мар'інай Горцы... Ёсць і прыклады прыватных мастацкіх галерэй. Здараецца, што многія мастакі і пішуць свае работы наўмысна, з разлікам на набыццё твора той ці іншай галерэяй. Прыклады паказваюць, што гэта не лепшыя здабыткі выяўленчага мастацтва...

«Мяркуецца, што перад адкрыццём буйных мастацкіх выставак варта канчатковае рашэнне пра якасць экспазіцыі прымаць не толькі адпаведным выстаўкамам, але і актывам Саюза з прыцягненнем прадстаўнікоў секцыі крытыкі і Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору.

Пажадана было б разгледзець пытанне пра сутнасць і характар сацыяльнага заказу на сумесным пасяджэнні Міністэрства культуры, Саюза мастакоў БССР з удзелам інстытута».

Сёння сацыяльны заказ, відавочна, становіцца прэрагатывай не толькі адпаведнага ведамства. Як кажуць, музыку, тон задаюць самі заказчыкі... І выдатна, калі гэтыя заказчыкі ідуць у рэчышчы інтарэсаў краіны, грамадства, калі яны ўлічваюць прафесіяналізм выканаўцаў, не паддаюцца некатораму эпатажу, не ставяць у аснове сваіх рашэнняў адсутнасць спецыяльных ведаў, ды нават і мастацкага густу. Розныя ўстановы (а датычыцца гэта найперш універсітэтаў краіны) займелі звычку ў калідорах развешваць мастацкія партрэты сваіх кіраўнікоў, лепшых прафесараў. Добра, калі выканаўцы работ ставяцца да «сацыяльнага заказу» адказна, узважваюць і ўзровень свайго майстэрства, і характар пранікнення ў тэму... Здараецца часам усё інакш. Карысці ад такога плёну няшмат...

«...2. На з'ездах мастакоў БССР і адпаведных пленумах па сінтэзе архітэктуры і мастацтва рабіліся і сёння робяцца спробы ўсталяваць болей цесныя, дзейсна творчыя сувязі і кантакты мастакоў і архітэктараў, але, на жаль, практычна далей размоў не пайшло.

На V пленуме Праўлення СМ БССР у студзені г.г. у справаздачным дакладзе старшыні было ізноў закранута гэтае пытанне. У ім гаварылася пра надзённую неабходнасць арганізацыі групы манументальнага сінтэзу ў сістэме майстэрань Мастацкага фонду БССР, у якую змаглі б увайсці мастакі-манументалісты і скульптары, жывапісцы і майстры дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, архітэктары, мастацтвазнаўцы, якія спецыялізуюцца па пытанні сінтэзу. У красавіку — маі г.г. вызначана правесці аб'яднаны Пленум праўленняў Саюза мастакоў і Саюза архітэктараў БССР.

3. У сістэме СМ БССР працуе «Агітплакат», ствараюца розныя плакаты па многіх пытаннях палітычнага, эканамічнага, культурнага жыцця рэспублікі».

Пытанне сучаснага плаката ўвогуле з'яўляецца пытаннем з пытанняў!.. Вось дзе велізарныя магчымасці для супрацоўніцтва з грамадствам, для развіцця сацыяльнага заказу!.. А ці многа мы зараз бачым, трымаем у памяці ацэнак рэчаіснасці, выкладзеных менавіта праз плакат?!.

«...4. Пытанне пра раздзяленне Беларускага дзяржаўнага тэатральна-мастацкага інстытута на мастацкі і тэатральны СМ БССР ставіць ужо болей 30 гадоў.

Далей. Пры падрыхтоўцы навуковых прац па гісторыі беларускага мастацтва і савецкага перыяду варта, на наш погляд, актыўней выкарыстоўваць асабістыя архівы і ўспаміны прадстаўнікоў старэйшага пакалення мастакоў, непасрэдных удзельнікаў стварэння сучаснай структуры і формы вывучэння выяўленчага мастацтва ў рэспубліцы.

Чатыры гады назад Інстытуту мастацтва, этнаграфіі і фальклору АН БССР было прапанавана сваім навуковым супрацоўнікам напісаць даследаванне на тэму: «Станаўленне і развіццё школы выяўленчага мастацтва ў Беларусі за перыяд з 20-х гадоў да сапраўднага часу», аднак да гэтага часу гэтая праца яшчэ не распачата па невядомых прычынах. Захапленне Інстытута мастацтва, этнаграфіі і фальклору даўнінай не павінна адхіляць вучоных, у тым ліку і маладых, ад праблем і аналізу ў галіне развіцця сучаснай мастацкай культуры Беларусі і іншых падобнага характару пытанняў».

Пытанні, пастаўленыя Андрэем Бембелем у звароце ў ЦК Кампартыі Беларусі, хутчэй за ўсё і тады, у сярэдзіне 1980-х гг., засталіся без асаблівай увагі. Пра гэта можна меркаваць і ў звязку адсутнасці рэзалюцыі ці то сакратара ЦК КПБ альбо хоць бы адпаведнага аддзела... Зразумела, аддзела культуры. Ліст Андрэя Бембеля носіць, як падаецца зараз, актуальны характар, пытанні, узнятыя старшынёю Саюза мастакоў БССР у 1984 годзе, у большасці сваёй, відавочна, патрабуюць вырашэння і ў сённяшніх абставінах развіцця выяўленчага мастацтва, і беларускай нацыянальнай культуры ўвогуле.

Кастусь ЛЕШНІЦА.
Фота з архіва БелТА.

Навука

ДЗІКАЯ ФАЎНА Ў... БАНКУ. ГЕНЕТЫЧНЫМ

Пастановай урада статус Нацыянальнага набытку прысвоены чарговаму, ужо дванаццатаму па ліку, навуковаму аб'екту Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі — Заалагічнай калекцыі і генетычнаму банку дзікай фаўны дзяржаўнага навукова-вытворчага аб'яднання «Навукова-практычны цэнтр НАН па біярэсурсах».

Яны змяшчаюць больш за 3600 узораў 1098 відаў і прадстаўляюць папаўняцца (існуючы рэзерв для папаўнення складае не менш за восем тысяч узораў). Гэта сістэматызаваны збор эталонных для відавой ідэнтыфікацыі экзэмпляраў бесхрыбетных жывёл, якія насяляюць нашу краіну і рэгіён у цэлым, і ўзораў біялагічнага матэрыялу ад розных тыповых прадстаўнікоў дзікай фаўны, сабраных з улікам іх экалагічнай і папуляцыйнай значнасці. Фонд дае таксанамічную і малекулярную інфармацыю аб біялагічнай разнастайнасці жывёльнага свету Беларусі і значнай часткі палеарктычнага рэгіёна, у тым ліку ўключае ўзоры больш чым за 100-гадовы перыяд. Ні па аб'ёме, ні па таксанамічным складзе розных груп жывёл аналагічных фондаў калекцыйных жывёл і біяматэрыялу ў Беларусі не існуе.

Асноўная мэта навуковага аб'екта — ажыццяўленне функцый навуковага і даведачна-інфармацыйнага цэнтра па назапашванні, захаванні і навуковым выкарыстанні біялагічнага і генетычнага матэрыялу, які характарызуе разнастайнасць жывёльнага свету ў межах Паўночнай Еўразіі з акцэнтам на тэрыторыю Рэспублікі Беларусь.

Навуковая калекцыя, напрыклад, змяшчае экзэмпляры перапончатакрылых — каля 30 яшчэ не апісаных, новых для навукі, відаў і родаў сусветнай фаўны, і найбольш поўны збор экзэмпляраў павукоў (больш за 98 працэнтаў ад усіх зарэгістраваных у Беларусі відаў).

Крыніцамі фарміравання і папаўнення аб'екта нацыянальнага набытку з'яўляюцца навуковыя даследаванні НПЦ НАН Беларусі па біярэсурсах, а таксама выбудаваная сістэма шырокіх сувязяў з нацыянальнымі паркамі, ВНУ, музеямі, таксідэрмічнымі майстэрнямі і іншымі арганізацыямі, у тым ліку замежнымі, а таксама прыватнымі асобамі, якія маюць дачыненне да выкарыстання рэсурсаў біяразнастайнасці.

Трэба адзначыць, што, паводле даных Global Genome Biodiversity Network, у вядучых сусветных геномных базах даных фаўна Беларусі афіцыйна прадстаўлена пакуль вельмі нязначнай колькасцю ўзораў біялагічнага матэрыялу, таму нацыянальны рэсурс НАН Беларусі патэнцыйна будзе вельмі запатрабаваны. Асаблівую ўнікальнасць, якая захоўваецца ў выглядзе калекцыйных узораў, марфалагічная і генетычная інфармацыя набывае ў часавым аспекце, бо дазваляе ацэньваць стан біялагічнай разнастайнасці, а значыць, і ўстойлівасць відаў і папуляцый у розныя перыяды. Параўноўваючы з сучаснымі паказчыкамі, можна рабіць высновы пра тэндэнцыі развіцця (папуляцыйную дэградацыю або прагрэс) і на гэтай аснове выбудоўваць схемы захавання генафонду найбольш уразлівых прадстаўнікоў жывёльнага свету.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Учреждение образования «Белорусский государственный университет транспорта»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ НА 2022 ГОД

в соответствии с контрольными цифрами приема на места, финансируемые из республиканского бюджета

Организация-заказчик	Шифр и наименование специальности	АСПИРАНТУРА				ДОКТОРАНТУРА		
		Всего	из них по форме получения образования			Всего	из них по форме получения образования	
			дневная	заочная	соискательство		дневная	соискательство
Белорусский государственный университет транспорта	05.16.09 – Материаловедение (машиностроение)	2	0	2	0	0	0	0
	05.22.07 – Подвижной состав железных дорог, тяга поездов и электрификация	1	0	1	0	1	0	1
	05.22.08 – Управление процессами перевозок	3	0	3	0	1	0	1
РУП «Минское отделение Белорусской железной дороги»	05.22.07 – Подвижной состав железных дорог, тяга поездов и электрификация	2	0	1	1	0	0	0
ОАО «Институт Гомельгражданпроект»	05.23.23 – Архитектура зданий и сооружений, городских и сельских поселений, межселенных территорий	1	0	1	0	0	0	0
ЗАО «Белорусская национальная биотехнологическая корпорация»	08.00.05 – Экономика и управление народным хозяйством	1	0	0	1	0	0	0
Всего		**10**	**0**	**8**	**2**	**2**	**0**	**2**

Подготовка в аспирантуре ведется не только за счет бюджетных средств, но и на платной основе, в том числе и по другим специальностям:

01.01.06 – Математическая логика, алгебра и теория чисел;
01.02.04 – Механика деформируемого твердого тела;
01.02.06 – Динамика, прочность машин, приборов и аппаратуры;
05.13.18 – Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ;
05.23.01 – Строительные конструкции, здания и сооружения.

Срок получения научно-ориентированного образования по дневной форме обучения – 3 года, заочной – 4 года, в форме соискательства – 5 лет.

ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ С 1 АВГУСТА ПО 30 СЕНТЯБРЯ 2022 ГОДА по адресу: 246022, г. Гомель, ул. Кирова, 34 (каб. 272).

Подробная информация о правилах приема и подаваемых документах в аспирантуру и докторантуру – на сайте **www.bsut.by** или по телефону **8 (0232) 95 34 95.**

УНП 400067727

Учреждение образования «Белорусский государственный аграрный технический университет» ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ В 2022 ГОДУ

по следующим специальностям:

СПЕЦИАЛЬНОСТИ	План приема		
	Форма получения образования		
	Дневная	Заочная	Соискательство
05.20.01 – технологии и средства механизации сельского хозяйства	2	1	-
05.20.02 – электротехнологии и электрооборудование в сельском хозяйстве	-	2	-
05.20.03 – технологии и средства технического обслуживания в сельском хозяйстве	-	2	-
05.13.06 – автоматизация и управление технологическими процессами и производствами (по отраслям)	-	1	-
05.14.08 – энергоустановки на основе возобновляемых видов энергии	1	-	-
05.18.12 – процессы и аппараты пищевых производств	-	2	-
05.26.01 – охрана труда (по отраслям)	1	-	-
08.00.05 – экономика и управление народным хозяйством (по отраслям и сферам деятельности)	-	1	-

Прием документов – с 1 августа по 30 сентября 2022 г.
Вступительные экзамены по специальности – с 10 по 21 октября 2022 г.
Начало занятий - 1 ноября 2022 года.

Адрес приемной комиссии:
220023, г. Минск, пр-т Независимости, 99, к.5-1, каб. 504 (тел. 8-017-385-91-07)

УНП 100185315

УО «Белорусская государственная академия связи» ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ НА I СТУПЕНЬ ПОСЛЕВУЗОВСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ (В АСПИРАНТУРУ) В 2022 ГОДУ

ЗА СЧЕТ СРЕДСТВ РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА
по специальностям:

05.11.13 – приборы и методы контроля природной среды, веществ, материалов и изделий (2 места в дневной форме получения образования);
05.12.13 – системы, сети и устройства телекоммуникаций (2 места в дневной форме получения образования, 1 место в форме соискательства).
Сверх плана приема лиц для получения послевузовского образования набор осуществляется на платной основе по всем специальностям.

Документы для поступления принимаются с 1 августа по 30 сентября по адресу: г. Минск, ул. Ф. Скорины, 8/2, каб. 316.

УНП 100211963

Тел. **(+375 17) 354 96 25,** e-mail: **oamd@bsac.by**
Подробная информация на сайте: **bsac.by**

Государственное учреждение «Научно-практический центр Государственного комитета судебных экспертиз Республики Беларусь» ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ

ЗА СЧЕТ СРЕДСТВ РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА

в форме соискательства по специальностям:
12.00.12 – криминалистика; оперативно-розыскная деятельность (юридические науки) – 1 место,
12.00.16 – судебно-экспертная деятельность (юридические науки) – 3 места.

ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ с 1 августа по 30 сентября 2022 г.

Адрес: 220114, г. Минск, ул. Филимонова, д. 25, тел. 8017 308 60 12.

Подробнее с условиями приема и перечнем документов можно ознакомиться на сайте **http://www.sudexpertiza.by**

УНП 100693551

Учреждение образования «Витебская ордена «Знак Почета» государственная академия ветеринарной медицины»

в соответствии с контрольными цифрами приема для получения послевузовского образования за счет средств республиканского бюджета на 2022 год

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРИЕМЕ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ

по следующим специальностям:

Специальности	Аспирантура				Докторантура		
	Всего	из них по форме обучения			Всего	из них по форме обучения	
		дневная	заочная	соискательство		дневная	соискательство
03.02.11 – паразитология	**1**	1			**1**		1
03.03.01 – физиология					**1**		1
06.02.01 – диагностика болезней и терапия животных, патология, онкология и морфология животных	**2**	2					
06.02.02 – ветеринарная микробиология, вирусология, микология с микотоксикологией и иммунология	**2**	1		1			
06.02.04 – ветеринарная хирургия	**1**	1					
06.02.05 – ветеринарная санитария, экология, зоогигиена и ветеринарно-санитарная экспертиза	**2**		1	1			
06.02.06 – ветеринарное акушерство и биотехника репродукции животных	**1**			1			
06.02.08 – кормление сельскохозяйственных животных и технологии кормов	**1**			1			
06.02.10 – частная зоотехния, технология производства продуктов животноводства	**1**	1			**1**		1
Всего	**11**	**6**	**1**	**4**	**3**		**3**

Прием документов – **с 1 августа по 30 сентября 2022 г.**
Документы направлять по адресу:
210026, г. Витебск, ул. 1-я Доватора, 7/11, научный отдел.

Подробная информация по тел. **8 (0212) 48-17-71** или на сайте академии **https://www.vsavm.by/**

УНП 300002681

Учреждение образования «Белорусский государственный университет физической культуры»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ на 2022 год

по следующим отраслям наук и соответствующим специальностям за счет средств республиканского бюджета и на платной основе

АСПИРАНТУРА*

Специальность	Форма получения образования		
	дневная	заочная	соискательство
13.00.00 – Педагогические науки			
13.00.04 – теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры	3	5	7

**Указано количество мест для получения образования за счет средств республиканского бюджета.*

Освоение образовательной программы аспирантуры осуществляется: в дневной форме получения образования — 3 года, в заочной форме получения образования — 4 года, в форме соискательства — до 5 лет. Поступающие в аспирантуру на дневную и заочную форму получения образования должны сдать кандидатские экзамены и зачеты по общеобразовательным дисциплинам до поступления.

ДОКТОРАНТУРА*

Специальность	Форма получения образования	
	дневная	Соискательство
13.00.00 – Педагогические науки		
13.00.04 – теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры	—	—

**Указано количество мест для получения образования за счет средств республиканского бюджета.*

Освоение образовательной программы докторантуры осуществляется: в дневной форме получения образования — 3 года, в форме соискательства — до 5 лет.

Прием лиц для получения послевузовского образования осуществляется в порядке, определенном Положением о подготовке научных работников высшей квалификации в Республике Беларусь (Указ Президента Республики Беларусь от 01.12. 2011 № 561).

Подготовка научных работников высшей квалификации осуществляется на договорной основе

Зачисление в аспирантуру и докторантуру БГУФК — **1 ноября 2022 года**
По вопросам поступления в аспирантуру и докторантуру БГУФК обращаться:
220020, г. Минск, пр-т Победителей, 105, кабинет 550.
Тел. **+375 17 3775355.** E-mail: **aspirantura@sportedu.by**
Прием документов в аспирантуру и докторантуру — **с 1 августа по 30 сентября 2022 года**

УНП 100007545

Установа адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ У АСПІРАНТУРУ І ДАКТАРАНТУРУ НА 2022 ГОД

па наступных спецыяльнасцях:

Спецыяльнасць	АСПІРАНТУРА*			ДАКТАРАНТУРА*	
	Дзённая форма навучання	Завочная форма навучання	Саіскальніцтва	Дзённая	Саіскальніцтва
Педагагічныя навукі					
05.25.03 – Бібліятэказнаўства, бібліяграфазнаўства і кнігазнаўства	–	–	1	–	
13.00.05 – Тэорыя, методыка і арганізацыя сацыяльна-культурнай дзейнасці	1	–	–	–	
Мастацтвазнаўства					
17.00.09 – Тэорыя і гісторыя мастацтваў	3	1	4	–	
Культуралогія					
24.00.01 – Тэорыя і гісторыя культуры	4	–	1	1	2
24.00.03 – Музеязнаўства, кансервацыя і рэстаўрацыя гісторыка-культурных аб'ектаў	–	–	2	–	–

**вызначана колькасць месцаў для навучання за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту.*

Прыём асоб для атрымання паслявузаўскай адукацыі ажыццяўляецца ў адпаведнасці з Палажэннем аб падрыхтоўцы навуковых работнікаў вышэйшай кваліфікацыі ў Рэспубліцы Беларусь (Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 561 ад 01.12.2011).

ПРЫЁМ ДАКУМЕНТАЎ у аспірантуру і дактарантуру з 1 жніўня па 30 верасня 2022 года.

ПА ПЫТАННЯХ ПАСТУПЛЕННЯ ў аспірантуру і дактарантуру звяртацца:
220007, г. Мінск, вул. Рабкораўская, 17, пакой 225.
Тэл. **+375 (17) 374 83 79**

УНП 100286677

В 2022 году в аспирантуру учреждения образования «Мозырский государственный педагогический университет имени И. П. Шамякина» объявлен набор лиц по следующим специальностям:

Шифр и наименование специальности	Дневная форма	Заочная форма
10.02.02 – русский язык	2	
01.04.05 – оптика	1	
Итого:	**3**	

ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ ОСУЩЕСТВЛЯЕТСЯ **с 1 августа по 30 сентября 2022 года**

по адресу: г. Мозырь, ул. Студенческая, 28, ауд. 220.
Справки по телефону **+375 236 23 67 79**

УНП 400083888

Учреждение образования

«Академия Министерства внутренних дел Республики Беларусь»

В 2022 году в адъюнктуру Академии МВД

ПЛАНИРУЕТСЯ ОСУЩЕСТВИТЬ ПРИЕМ НА СЛЕДУЮЩИЕ СПЕЦИАЛЬНОСТИ:

• **дневная форма получения образования:** 12.00.02 – конституционное право; конституционный процесс; муниципальное право (1 место); 12.00.03 – гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право (1 место); 12.00.08 – уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право (2 места); 12.00.09 – уголовный процесс (1 место); 12.00.12 – криминалистика; оперативно-розыскная деятельность (4 места); 12.00.14 – административное право; административно-деликтное право; административный процесс (1 место);

• **заочная форма получения образования:** 12.00.08 – уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право (2 места); 12.00.12 – криминалистика; оперативно-розыскная деятельность (2 места); 12.00.14 – административное право; административно-деликтное право; административный процесс (3 места).

Срок обучения в дневной форме – 3 года, в заочной – 4 года.

Подробнее о приеме в адъюнктуру можно узнать на сайте Академии МВД (**www.amia.by**) или по телефону **(8 017) 289-21-40.**
Адрес: **220005, г. Минск, пр-т Машерова, 6.**

УНП 100926541

С 1 августа по 30 сентября 2022 года

БУДЕТ ОСУЩЕСТВЛЯТЬСЯ ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ

В АДЪЮНКТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ

Университета гражданской защиты МЧС Беларуси

В адъюнктуру по специальностям:

05.26.02 – безопасность в чрезвычайных ситуациях (1 место – получение образования в форме соискательства);
05.26.03 – пожарная и промышленная безопасность (2 места – заочная форма получения образования);
05.26.07 – гражданская оборона (1 место – заочная форма получения образования).

В докторантуру по специальности:

05.26.02 – безопасность в чрезвычайных ситуациях (1 место – получение образования в форме соискательства).

Телефон для справок – 8 (017) 345-33-54.

УНП 192695026

В соответствии с приказом Государственного комитета по науке и технологиям Республики Беларусь установлены

КОНТРОЛЬНЫЕ ЦИФРЫ ПРИЕМА ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ПОСЛЕВУЗОВСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ ЗА СЧЕТ СРЕДСТВ РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА

в учреждении образования «Белорусская государственная академия авиации» по специальности

05.22.14 – Эксплуатация воздушного транспорта на 2022 год

Организация-исполнитель	Организация-заказчик	Шифр специальности	АСПИРАНТУРА			
			Всего	Из них по форме обучения		
				Дневная	Заочная	Соискательство
УО «Белорусская государственная академия авиации»	*Организация-исполнитель*	05.22.14	3	0	1	2
УО «Белорусская государственная академия авиации». Итого			**3**	**0**	**1**	**2**

ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ ОСУЩЕСТВЛЯЕТСЯ с 1 августа по 30 сентября 2022 года

по адресу: г. Минск, ул. Уборевича, 77, тел. 345 32 81, УО «Белорусская государственная академия авиации».

Начало занятий – 1 ноября 2022 года

УНН 100005688

Учреждение образования
«Белорусский государственный экономический университет»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ на 2022 год

по следующим отраслям науки и соответствующим специальностям за счет средств республиканского бюджета и на платной основе

АСПИРАНТУРА*

Специальность	Форма получения образования		
	дневная	заочная	соискательство
08.00.00 – Экономические науки			
08.00.01 – экономическая теория	—	2	—
08.00.05 – экономика и управление народным хозяйством	4	1	2
08.00.10 – финансы, денежное обращение и кредит	1	—	—
08.00.12 – бухгалтерский учет, статистика	4	2	—
08.00.13 – математические и инструментальные методы экономики	—	1	—
08.00.14 – мировая экономика	3	1	—
12.00.00 – Юридические науки			
12.00.03 – гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право	2	1	—
12.00.14 – административное право; административно-деликтное право; административный процесс	2	—	—
23.00.00 – Политические науки			
23.00.02 – политические институты, процессы и технологии	1	—	—

**Указано количество мест для получения образования за счет средств республиканского бюджета.*

Освоение содержания образовательной программы аспирантуры осуществляется: **в дневной форме** получения образования — **3 года**, в **заочной форме** получения образования — **4 года**, в **форме соискательства** — **5 лет**.
Поступающие в аспирантуру на дневную и заочную форму получения образования должны сдать кандидатские экзамены и зачеты по общеобразовательным дисциплинам до поступления.

ДОКТОРАНТУРА*

Специальность	Форма получения образования	
	дневная	Соискательство
08.00.00 – Экономические науки		
08.00.01 – экономическая теория	1	—
08.00.05 – экономика и управление народным хозяйством	3	—
08.00.10 – финансы, денежное обращение и кредит	1	—
08.00.12 – бухгалтерский учет, статистика	1	—

**Указано количество мест для получения образования за счет средств республиканского бюджета.*

Освоение содержания образовательной программы докторантуры осуществляется: **в дневной форме** получения образования — **3 года, в форме соискательства — 5 лет**.
Прием лиц для получения послевузовского образования осуществляется в порядке, определенном Положением о подготовке научных работников высшей квалификации в Республике Беларусь (Указ Президента Республики Беларусь от 01.12.2011 № 561).
Лица, поступающие в аспирантуру и докторантуру БГЭУ, предварительно проходят собеседование на профильных кафедрах.
Подготовка научных работников высшей квалификации осуществляется на договорной основе.

Начало обучения — 1 ноября 2022 года.

По вопросам поступления в аспирантуру и докторантуру БГЭУ обращаться:
220070, г. Минск, пр-т Партизанский, 26, учебный корпус 6, каб. 17.
Тел. **(+375 17) 209-78-85** E-mail: **aspirantura@bseu.by**

Прием документов в аспирантуру и докторантуру
с 1 августа по 30 сентября 2022 года (кроме субботы, воскресенья).

Время работы приемной комиссии: с **9.00** до **12.30** и с **14.00** до **16.30.**
Проезд: троллейбусами №№ 3, 15, 16, 17, 34, 41;
автобусами №№ 59, 79, 93 до ост. «Площадь Ванеева».

УНП 100015608

Научно-методическое учреждение

«НАЦИОНАЛЬНЫЙ ИНСТИТУТ ОБРАЗОВАНИЯ»

Министерства образования Республики Беларусь

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ И ДОКТОРАНТУРУ

за счет средств республиканского бюджета

на 2022 год

СПЕЦИАЛЬНОСТИ ОБУЧЕНИЯ В АСПИРАНТУРЕ:

13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования» (1 место на обучение в дневной форме, 1 место на обучение в заочной форме);
13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (по областям и уровням образования)» (2 места на обучение в дневной форме, 2 места на обучение в форме соискательства);
13.00.03 «Коррекционная педагогика (сурдопедагогика и тифлопедагогика, олигофренопедагогика и логопедия)» (1 место на обучение в форме соискательства);
19.00.01 «Общая психология, психология личности, история психологии» (1 место на обучение в форме соискательства).

СПЕЦИАЛЬНОСТИ ОБУЧЕНИЯ В ДОКТОРАНТУРЕ:

13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования» (1 место на обучение в дневной форме, 1 место на обучение в форме соискательства).

Осуществляется также обучение в аспирантуре и докторантуре за счет собственных средств

СПЕЦИАЛЬНОСТИ ОБУЧЕНИЯ В АСПИРАНТУРЕ:

09.00.11 «Социальная философия»;
13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования»;
13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (по областям и уровням образования)»;
13.00.03 «Коррекционная педагогика» (сурдопедагогика и тифлопедагогика, олигофренопедагогика и логопедия);
19.00.01 «Общая психология, психология личности, история психологии»;
19.00.05 «Социальная психология»;
19.00.07 «Педагогическая психология»;
22.00.06 «Социология культуры».

СПЕЦИАЛЬНОСТИ ОБУЧЕНИЯ В ДОКТОРАНТУРЕ:

13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования»;
13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (по областям и уровням образования)»;
13.00.03 «Коррекционная педагогика» (сурдопедагогика и тифлопедагогика, олигофренопедагогика и логопедия);
19.00.01 «Общая психология, психология личности, история психологии»;
19.00.05 «Социальная психология»;
19.00.07 «Педагогическая психология».

Прием документов с 1 августа по 30 сентября.

Вступительные испытания будут проходить с 1 по 20 октября. Начало занятий – 1 ноября.

С условиями приема можно ознакомиться в разделе «Аспирантура / Докторантура» национального образовательного портала

Обращаться по адресу:
220004, г. Минск, ул. Короля, 16, каб. 323.
Контактный телефон **+375 (17) 229 19 59**

www.adu.by

УНП 190374888

Коммунальное унитарное предприятие «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

13 июля 2022 г. проводит повторный открытый аукцион № 07-У-22 с условиями на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений)

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены).
Предмет аукциона: право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на предоставляемых земельных участках, на которых находятся объекты, подлежащие сносу.
Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.
На торги выставляется право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на 2 земельных участках в г. Минске, предоставляемых в аренду сроком на 5 лет:

№ предмета аукциона	Месторасположение земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена предмета аукциона, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, руб.	Наличие обременений	Ориентировочный размер убытков, причиняемых изъятием земельного участка и сносом расположенных на нем объектов недвижимости, руб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	г. Минск, в границах пр-т Независимости – Минская кольцевая автомобильная дорога – ул. Всехсвятских – кладбище «Восточное»	29,9825	Для строительства объекта «Застройка квартала в границах пр-т Независимости – Минская кольцевая автомобильная дорога – ул. Всехсвятских – кладбище «Восточное»	1 736 548,92	347 300,00	38 082,72	Снос зданий и сооружений, попадающих под пятно застройки	23 447 680,99
2	г. Минск, пересечение ул. Ваупшасова и ул. Солтыса	1,5300	Для строительства объекта «Объект торгово-бытового и коммунально-обслуживающего назначения на пересечении ул. Ваупшасова и ул. Солтыса в г. Минске»	83 692,91	16 700,00	15 883,03	Снос строений и сооружений, попадающих под пятно застройки, в том числе отселение и снос жилых и нежилых строений по ул. Таежной, 109, ул. Солтыса, 177, 179	1 061 855,70

Возмещение убытков производится лицами, которым предоставляются изымаемые земельные участки.

Основные требования по проектированию и строительству объекта и условия предоставления земельных участков указаны в земельно-кадастровой и иной документации, подготовленной для проведения аукциона.

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках и их характеристики содержатся на планово-картографических материалах в составе земельно-кадастровой документации.

Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение объектов, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно перечню, установленному Минским горисполкомом).

Аукцион состоится **13 июля 2022 г. в 16.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Участниками аукциона могут быть юридические лица или индивидуальные предприниматели. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников – двух и более индивидуальных предпринимателей, юридических лиц.

Для участия в аукционе необходимо:

внести задаток не позднее 7 июля 2022 г. в размере, указанном в графе 6 таблицы, перечисляемый на расчетный счет № BY18AKBB36410000000160000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBB BY 2X, УНП – 100690830, назначение платежа – 04002, получатель – главное финансовое управление Мингорисполкома;

представить в коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» (организатору аукциона) следующие документы:

заявление на участие в аукционе;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

дополнительно представляются:

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

При подаче документов для участия в аукционе предъявляют:

заявитель (его представитель) – документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия;

уполномоченное лицо (его представитель) – документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями, юридическими лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе;

представитель уполномоченного лица – доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу:

г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 2 с 24 июня 2022 г. по 7 июля 2022 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам до 16.00).

Торги в отношении земельных участков проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Если заявление на участие в аукционе подано только одним участником, аукцион признается несостоявшимся и земельный участок предоставляется такому лицу при его согласии с внесением платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона обязан:

- внести плату за право заключения договора аренды земельного участка (часть платы – в случае предоставления Минским горисполкомом рассрочки ее внесения);

- возместить Минскому горисполкому расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона;

- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения.

Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под подпись и оплачивается по представляемому организатором аукциона счету-фактуре.

Оплата стоимости за право заключения договоров аренды земельных участков осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона либо единственного участника несостоявшегося аукциона Минский горисполком предоставляет рассрочку внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка.

После внесения платы за право заключения договоров аренды земельных участков (часть платы – в случае предоставления Минским горисполкомом рассрочки ее внесения) Минский горисполком заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений).

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной и градостроительной документацией по земельным участкам (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактный телефон + 375 (17) 363-96-72, официальный сайт организатора аукциона: www.mgcn.by.

Центр Промышленной Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Гомельдрев», г. Гомель, ул. Достоевского, 3

Предмет аукциона (одним лотом)
Месторасположение**: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Техническая 1-я, д. 38**

Наименование/Назначение	Инвентарный номер	Общ. пл., кв. м	Адрес (№ дома)
Склад (здание нежилое)	350/С-201331	406	38
Составные части и принадлежности: подвал, вход в подвал, пристройка, крыльцо			
Склад кирпичный (здание нежилое)	350/С-201330	124,1	38
Мехмастерская, гараж (здание нежилое)	350/С-201329	308	38
Тарный цех (здание нежилое)	350/С-201328	134,4	38
Здание сургучного цеха-контора (здание неустановленного назначения)	350/С-99284	1070,7	38
Составные части и принадлежности: пять пристроек			
Здание будки контрольной (здание нежилое)	350/С-197487	52,9	38/9
Составные части и принадлежности: две беседки			
Здание скважины (здание нежилое)	350/С-166125	17,8	38/2
Составные части и принадлежности: забор, ворота			

В состав лота входит оборудование: кран-балка (инв. № 5226), тельфер грузоподъемностью 3,2 т (инв. № 237), котел водогрейный КВ-80 (инв. № 6057), цистерны 10 т – 4 шт. (инв. №№ 2421, 2422, 2494, 2495), цистерна 4,5 т (инв. № 496)

Сведения о земельном участке: пл. **2,4429** га, предоставлен Продавцу на праве постоянного пользования

Начальная цена лота с НДС 20 % – 594 053,28 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY47BELB30120028500030226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **60 (шестидесяти)** рабочих дней после подписания договора купли-продажи

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся повысить начальную цену на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **2 %** от цены продажи лота в течение 3 (трех) дней после проведения аукциона.
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Аукцион состоится 26.07.2022 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые **документы принимаются по 25.07.2022 до 17.00** по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8044-704-92-06. www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества ОАО «Телеханский завод столярных изделий» (УНП 200099487), объявляет о проведении **08.07.2022 г.** в 09.00 публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке bankrottorg.by

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2022/06/spisok-imushhestva-telehanskij-zsi.pdf

Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +375 (29) 254-53-88.

Продавец: ОАО «Телеханский завод столярных изделий».

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурского, д. 22б, комн. 501; +375296083100; **contact@bankrottorg.by**.

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 10 % от начальной стоимости лота не позднее **07.07.2022 г.** на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933, в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с 9.00 **23.06.22 г.** по 17.00 **07.07.22 г.** организатором торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурского, д. 22б, комн. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by. Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах:

- свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП);
- устав юридического лица;
- решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета публичных торгов в электронной форме, по итогам их проведения.
- для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП.

Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов — в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претендент на покупку), при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: за размещение объявления о проведении торгов в базе данных ЕГРСБ – 360,00 бел. руб., за публикацию в СМИ–727,47 бел. руб., стоимость размещения объявления в журнале «Судебный вестник Плюс: экономическое правосудие», согласно счет-фактуре, стоимость размещения объявления в газете «Звязда», согласно счет-фактуре, за оценку 716,15 бел. руб. с НДС пропорционально по каждому лоту; аукционный сбор: 7 % от цены реализации предмета торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение 5 рабочих дней с даты проведения электронных торгов.

Срок оплаты по договору купли-продажи: в течение 30 календарных дней с даты проведения электронных торгов.

Изменения в проектной декларации
ООО «Датч Стар», опубликованной в газете «Звязда» 03.03.2022 г. по объекту

«Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-т Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина» (1-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

15 (пятнадцать) однокомнатных квартир **площадью от 29 до 71 кв. м**, стоимость 1 кв. метра **от 2 800 до 3 660 белорусских рублей.**

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависимая от площади и условий оплаты строящегося жилого дома.

Условия оплаты – полная либо поэтапная оплата цены договора в течение 5 календарных дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского д. 19, пом. 1515. Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

УНП 191061436

Информационное сообщение о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в дер. Гончаровка, аг. Заболотье, дер. Старина Заболотского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	27 июля 2022 года, в 11.00, аг. Заболотье, ул. Купрейчика, 1А, Заболотский сельисполком, кабинет председателя
3	Продавец и его адрес	Заболотский сельский исполнительный комитет, 222223, аг. Заболотье, ул. Купрейчика, д. 1А
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,1500 га, № 624882003601000233, дер. Гончаровка, объект № 73/2020 Лот № 2 – площадь 0,1003 га, № 624882002601000437, аг. Заболотье, объект № 73/2021 Лот № 3 – площадь 0,1500 га, № 624882006601000247, дер. Старина, объект № 95/2021
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома
7	Начальная (стартовая) цена продажи	Лот № 1 – 25 000 рублей Лот № 2 – 20 000 рублей Лот № 3 – 15 000 рублей
8	Условия аукциона	а) продажа по цене не ниже начальной; б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь постоянно проживающие на территории Республики Беларусь; в) **без права предоставления рассрочки**; г) возместить затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку, в порядке и случаях, предусмотренных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 г. № 298; д) при подаче заявления на определенный лот только одним участником, земельный участок продается по начальной цене, увеличенной на 5 %; е) наличие не менее двух участников; ж) получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство одноквартирного жилого дома; приступить к занятию (освоению) земельного участка в течение одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения прав на него
9	Наличие инженерной инфраструктуры	дер. Гончаровка – имеется возможность подключения объекта строительства к сетям электроснабжения, газоснабжения, водоснабжения; аг. Заболотье – имеется возможность подключения объекта строительства к сетям электроснабжения, газоснабжения, водоснабжения; дер. Старина – имеется возможность подключения объекта строительства к сетям электроснабжения
10	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	Сумма задатка и реквизиты продавца	10 % от начальной (стартовой) цены земельного участка, получатель – Заболотский сельисполком, р/с BY86AKBB36410000007286200000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк» г. Смолевичи, БИК AKBBBY2X, УНН 600023902
12	Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками	Каждую среду в 12.00
13	Дата начала приема документов	с 27 июня 2022 года в рабочие дни ежедневно
14	Окончательный срок приема документов	21 июля 2022 года в 17.30
15	Контактные телефоны	8-01776-44-7-38, 44-2-16

Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения результатов аукциона внести плату за земельный участок, а также возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона: лот № 1 – 2068,41 руб.; лот № 2 – 2293,12 руб., лот № 3 – 2108,94 руб. (указаны затраты без учета стоимости информационного сообщения).

Примечания. Для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
3. Физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт и его копия) покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).

Извещение об открытом аукционе по продаже не завершенного строительством жилого дома и земельного участка в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в г. Гродно 26 июля 2022 года

№ лота	Местонахождение земельного участка, его кадастровый номер	площадь земельного участка (га)	Характеристика (описание) не завершенного строительством капитального строения	Ориентировочные расходы по подготовке документации для проведения аукциона, руб.	Начальная цена предмета аукциона (в том числе: начальная цена не завершенного строительством капитального строения; земельного участка), руб.	Сумма задатка, руб.
1*	Гродненская область, г. Гродно, ул. Перстунская, 27 (У-122, микрорайон «Зарица-5») 440100000003004657	0,1013	Незавершенное незаконсервированное капитальное строение, степень готовности 9 %. Фундамент: блоки фундаментные; наружная площадь (площадь застройки): 110 (110) кв. м; общая площадь здания: 52,3 кв.м. Подвал, 110 кв. м; стены, перегородки: блоки фундаментные	346,75	31 996,78 (11 594,96; 20 401,82)	6 300
2*	Гродненская область, г. Гродно, ул. Александра Боголюбова, 6 (У-864, микрорайон «Заболоть») 440100000002007304	0,0989	Незавершенное незаконсервированное капитальное строение, степень готовности 3 %. Фундамент: бетон; наружная площадь (площадь застройки): 12 (12) кв. м	352,25	29 804,91 (2 014,01; 27 790,90)	5 900

* - Земельный участок предоставляется в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Возможность подключения к внеплощадочным сетям водоснабжения, газоснабжения, электроснабжения и пр., и точки подключения определяются проектом. Земельный участок может иметь ограничения и обременения. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: внесение платы за предмет аукциона; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; продолжить строительство жилого дома. Победитель аукциона обязан возместить затраты в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 г. № 298 и решением Гродненского горисполкома от 30.05.2019 г. № 371.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в указанном размере, перечисляемый на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 Гродненское областное управление № 400 ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY2X, УНП 590727594 получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению; представить в коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы: заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования; дополнительно представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом негосударственного юридического лица РБ – доверенность, выданная юрлицом; документ, подтверждающий полномочия должностного лица; копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования; документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Аукцион состоится 26 июля 2022 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 с 22 июня по 20 июля 2022 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи, не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220. Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан: внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения (информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись); выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона. После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставления его в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома, один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся. Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признании аукциона продажи несостоявшимся решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.

Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны: +375 (152) 626055, 626056. Адреса сайтов: Государственного комитета по имуществу РБ http://gki.gov.by/ru/auction-auinf_object/, Гродненского областного исполнительного комитета http://region.grodno.by, Гродненского городского исполнительного комитета http://www.grodno.gov.by, ГП «Гродненский центр недвижимости» http://gcn.by (telegram-канал: https://t.me/grodno_cn)

Информация о проведении аукциона **22 июля 2022 г.** по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в **аг. Барсуки, д. Жажелка** Жодинского сельсовета Смолевичского района Минской области

Организатор аукциона: Жодинский сельский исполнительный комитет, 222161, г. Жодино, пер. Молодежный, д. 3

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	аг. Барсуки (уч. № 18 по генплану)	624881701101000479	0,1026 га	для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	16 000,00
2	д. Жажелка	624881705601000180	0,1297 га	для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки)	9 000,00

Аукцион состоится 22 июля 2022 г. в 14.00 в Жодинском сельском и исполнительном комитете по адресу: г. Жодино, пер. Молодежный, д 3, кабинет № 1.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах — Государственного комитета по имуществу: https://au.nca.by, Смолевичского райисполкома: http://www.smolevichi.gov.by.

УНП 693142165

СВЕДЕНИЯ О РЕЗУЛЬТАТАХ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Беларусь – это ЦІКАВА: май. МТБанк»

1. Сведения об организаторе:

Организатором рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Реворте», УНП 100422707, с местом нахождения по адресу: 220030, Республика Беларусь, г. Минск, пл. Свободы, д. 4, офисное помещение № 334. Электронный адрес: post@forte.by.

2. Наименование рекламной игры:

«Беларусь – это ЦІКАВА: май. МТБанк».

3. Срок начала и окончания рекламной игры:

01 мая 2022 г. – 20 июля 2022 г.

4. Сведения о государственной регистрации рекламной игры:

Рекламная игра зарегистрирована Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 25 апреля 2022 года, свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4181.

5. Сведения о количестве участников рекламной игры:

В рекламной игре приняло участие 24 643 участника.

6. Сведения о полном или частичном розыгрыше призового фонда:

Призовой фонд разыгран полностью.

7. Фамилия, инициалы победителя, его выигрыш:

Ф. И. О. Победителя	Приз (выигрыш)
Чернецкий Р. В.	**Мотоцикл дорожный КТМ 125 DUKE 2022** **Цвет: черный** **н. дв. N93503043** **VIN VBKJPA402NC028239** **страна происхождения – Индия** стоимостью 20 340,00 белорусских рублей, и денежные средства в сумме 3 015,25 белорусского рубля, которые удерживаются Организатором для уплаты за Победителя подоходного налога с общей стоимости приза

8. Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры + 375 29 678 94 39.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного аукциона

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 420/С-3357 (назначение – здание нежилое, наименование – охотничий домик), общей площадью 58,0 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Дворищанский с/с, южнее дер. Юровичи. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 423683000044000001, площадью 0,0613 га (назначение – для обслуживания охотничьего домика) по адресу: Лидский р-н, Дворищанский с/с, южнее дер. Юровичи.
Начальная цена продажи лота – 7 830 руб. (семь тысяч восемьсот тридцать рублей) с учетом НДС.
Сумма задатка – 391,50 руб. (триста девяносто один рубль пятьдесят копеек)

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона затрат Продавца по уплате вознаграждения Организатору торгов в размере 5 % от конечной цены продажи объекта

Продавец – открытое акционерное общество «Лидский завод электроизделий», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 4, тел. 8-0154-52-13-47

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 14 июля 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 16.03.2021 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед — с 12.30 до 13.18.

Последний день приема заявлений – 12 июля 2022 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» https://grino.by/aukcion/

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного аукциона

ЛОТ 1:
- капитальное строение, инв. № 420/С-2901 (назначение – здание специализированное для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования, наименование – здание участка экструзии), общей площадью 896,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, пер. Красноармейский, 1Е;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3239 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада цемента), общей площадью 52,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, пер. Красноармейский, 1Е/3;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3234 (назначение – здание нежилое, наименование – здание насосной), общей площадью 30,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, пер. Красноармейский, 1Е/4;
- капитальное строение, инв. № 420/С-100229 (назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – градирня металлическая), общей площадью 53,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, пер. Красноармейский, 1Е/2, градирня металлическая;
- капитальное строение, инв. № 420/С-100228 (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – уличный туалет), общей площадью 2,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, пер. Красноармейский, 1Е/1;
- капитальное строение, инв. № 420/С-3238 (назначение – здание нежилое, наименование – здание проходной № 2), общей площадью 29 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, пер. Красноармейский, 1Е/5;
- капитальное строение, инв. № 420/С-100239 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – сооружение благоустройства), общей площадью 2034,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, пер. Красноармейский, 1Е/6, сооружение благоустройства производственной территории;
- зеленые насаждения (газон обыкновенный, акация, пузыреплодник (6 шт.), липа (2 шт.), клен ясенелистный (2 шт.), ясень (6 шт.), вяз, ель, вишня (2 шт.), береза (2 шт.)).

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 423650100005001212, площадью 1,0648 га (назначение – земельный участок для строительства и обслуживания производственной территории), находящемся по адресу: г. Лида, пер. Красноармейский, 1Е.
Начальная цена продажи лота — 390 476,50 руб. (триста девяносто тысяч четыреста семьдесят шесть рублей пятьдесят копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 19 523 руб. (девятнадцать тысяч пятьсот двадцать три рубля)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – 30 % предоплата, оставшаяся сумма – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Продавец – открытое акционерное общество «Лидский завод электроизделий», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 4, тел. 8-0154-52-13-47

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 14 июля 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 07.05.2022 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18.

Последний день приема заявлений – 12 июля 2022 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» https://grino.by/aukcion/

Центр Промышленной Оценки

- **ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ**
- **ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА**

Извещение о проведении повторных электронных торгов

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	Унитарное предприятие «Калинковичский молочный комбинат», Гомельская область, г. Калинковичи, ул. Суркова, 10
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов

Месторасположение: Гомельская обл., Петриковский р-н, г. Петриков, ул. Коммунальная, 87 и Петриковский р-н, севернее города Петрикова

Производственная база в составе: **мойка транспорта** (335/С-102896, общ. пл. 92,5 кв. м), **здание котельной, одноэтажное, кирпичное** (335/С-6633, общ. пл. 380,2 кв. м, составные части: две пристройки), **здание цеха, одноэтажное, кирпичное** (335/С-102896, общ. пл. 2 125,7 кв. м, составные части: шесть пристроек), **здание склада – ангара, одноэтажное, кирпично-металлическое с тремя нежилыми изолированными помещениями** (335/С-6628, общ. пл. 523,9 кв. м), **здание компрессорной, одноэтажное, кирпичное** (335/С-6634, общ. пл. 301,2 кв. м, составные части: пристройка), **здание конторы, одноэтажное, кирпичное, окрашенное** (335/С-6631, общ. пл. 347,2 кв. м, составные части: терраса), **проходная** (335/С-102936, общ. пл. 9,5 кв. м), **здание КНС, одноэтажное, кирпичное** (335/С-6630, общ. пл. 12,2 кв. м), **трансформаторная подстанция** (335/С-102897, общ. пл. 42,6 кв. м, составные части: трансформаторная подстанция), **асфальтовая дорога к навесу с дезбарьером** (335/С-102916, общ. пл. 187,0 кв. м, составные части: асфальтовая дорога к навесу с дезбарьером), **отстойник** (335/С-102919, общ. пл. 27 955,9 кв. м, составные части: отстойник), **отстойник 2-ярусный** (335/С-102920, общ. пл. 40,0 кв. м, составные части: отстойник 2-ярусный), **навес с дезбарьером** (335/С-102900, составные части: навес с дезбарьером), **забор кирпичный** (335/С-102898, составные части: забор кирпичный), **забор железобетонный** (335/С-102917, составные части: забор железобетонный), **забор железобетонный** (335/С-102918, общ. пл. 1075,0 кв. м, составные части: забор железобетонный), **автодороги внутризаводские** (335/С-102899, общ. пл. 5 449,5 кв. м, составные части: автодороги заводский), **трубопровод из труб из полимерных материалов** (335/С-789604, общ. пл. 220,3 кв. м, составные части: А-трубопровод из труб из полимерных материалов), **тепловые сети** (335/С-789602, общ. пл. 18,9, составные части: П-тепловые сети), **кабель подземный** (335/С-78960, составные части: Т-кабель подземный), **напорная канализация** (335/С-70936, составные части: трубопровод напорный, протяженность 108 м, трубопровод напорный протяженность 282 м, трубопровод напорный протяженность 80 м), **сеть канализационная** (335/С-789603, общ. пл. 247,0 кв. м, составные части: С-сеть канализационная), **сеть водопроводная** (335/С-789605, общ. пл. 21,0 кв. м, составные части: Р-сеть водопроводная), **гараж** (335/С-789639, общ. пл. 208,0 кв. м), **склад ГСМ** (335/С-789635, общ. пл. 31,1 кв. м), **склад металлический** (335/С-789637, общ. пл. 17,2 кв. м), **склад металлический** (335/С-789636, общ. пл. 17,2 кв. м), **здание мазутонасосной, одноэтажное, кирпично-металическое** (335/С-6632, общ. пл. 48,8 кв. м), **скважина артезианская** (335/С-789634, общ. пл. 20,3 кв. м), **скважина артезианская** (335/С-789638, общ. пл. 19,7 кв. м), **труба дымовая кирпичная** (335/С-789632, общ. пл. 11,0 кв. м), **труба дымовая металлическая** (335/С-789633, общ. пл. 1,0 кв. м), **резервуар пожарный** (335/С-789628), **башня водонапорная** (335/С-789629, общ. пл. 13,0 кв. м), **емкость для хранения топлива** (335/С-789630, общ. пл. 28,0 кв. м), **емкость для хранения топлива** (335/С-789631, общ. пл. 28,0 кв. м)

Сведения о земельном участке 1: предоставлен продавцу для содержания и обслуживания зданий и сооружений завода на праве постоянного пользования, пл. **2,6614 га**. ***Сведения о земельном участке 2:*** предоставлен продавцу для содержания и обслуживания очистных сооружений (для размещения объектов коммунального хозяйства) на праве постоянного пользования, пл. **4,3024 га**

В состав лота входит иное имущество, перечень которого размещен на сайте организатора электронных торгов www.cpo.by

Начальная цена лота, с НДС 20 % – 1 228 507,68 бел. руб. (снижена на 50 %).
Шаг аукциона – 5 % от текущей цены

Задаток 5 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с (BYN) BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов: 100 процентов от цены продажи предмета торгов оплачиваются в течение **5 (пяти) рабочих дней** с даты заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. **Ответственность** участника аукциона, его **права и обязанности**, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение **1 (один) процент** от цены продажи лота в течение **3 (трех) рабочих** дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 02.06.2022 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов	**Начало и окончание торгов — с 11.00 до 13.00 04.07.2022 г.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 01.07.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by**
Контактные данные	**+375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by**

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды недвижимого имущества, принадлежащего РУП «Белпочта»

Наименование и местоположение объекта	Начальная цена продажи, руб.	Срок договора аренда
ЛОТ: помещения, площадью 47,9 кв. м, расположенные в капитальном строении с инвентарным номером 100/С-57288 (наименование: отделение почтовой связи; назначение: здание специализированное связи), находящиеся по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Адамковская, д. 58А	202,38	не менее 3 лет

Организатор аукциона: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», 224005, г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел. 80162 40 87 01.

Аукцион состоится 14 июля 2022 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона www.ocenkabrest.by, а также можно узнать по телефонам: 8-(0162)-40-87-01, 40-87-02

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (https://au.nca.by/auction/10158).

Информация о проведении аукциона по продаже земельного участка в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома

Номер лота Местонахождение земельного участка	Площадь, га	Кадастровый номер	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена, рублей
Лот № 1 д. Борисы	0,25	624087403101000001	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (для размещения (размещения объектов усадебной застройки (строительство и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)	10 000
Дата, время и место проведения аукциона	29 июля 2022 г. в 15.00, г. п. Свирь, ул. Гуриновича, д. 29-1 (зал заседаний), Свирский сельский исполнительный комитет			
Извещение опубликовано	Официальный сайт Минского облисполкома www.minsk-region.gov.by (http://minsk-region.gov.by/ekonomika-i-finansy/zemelnye-uchastki-01/zemelnye-uchastki-v-chastnuyu-sobstvennost-01/) Официальный сайт Государственного комитета по имуществу gki.gov.by (https://au.nca.by/search) Официальный сайт Мядельского райисполкома http://myadel.gov.by/ru/sformirovan-ru/			

УНП 600097436

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Памятка садавода-агародніка

Цыбуля

- Перад пасадкай: 1 ст. лыжка солі на 1 літр вады заліць на 3 гадзіны.

- Пасля солі: цёмны раствор марганцоўкі на 2 гадзіны. Абавязкова прамыць.

- Ад цыбульнай мухі: 1. З'явіўся першы лісточак — а) палівайце вадой; б) паліў — 2 ст. лыжкі нашатырнага спірту на вядро вады (тры палівачкі на 6 п. м градкі); в) палівайце вадой. 2. Праз 10–14 дзён — па той жа схеме паліў: 1 ст. лыжка солі на 1 літр вады. 3. Праз 10 дзён — па той жа схеме паліў моцным растворам марганцоўкі.

- Падкормкі: любіць дражджавы настой: 100 г дражджэй на 1 вядро, настойваць гадзіну, паліць, падкарміць, паліць.

Агурок

- Перад сяўбой за 5-6 дзён зямлю паліць гарачай вадой з 1 ст. лыжкай меднага купарвасу на вядро вады, прыкрыць плёнкай.

- Паліў толькі цёплай вадой увечары.

- Падкормкі: любяць дрожджы, 100 г дражджэй на 1 вядро вады, настойваць гадзіну, паліць, падкарміць 1 шклянкай настою на кусцік, паліць. Найлепшая падкормка: крапіва з попелам, вось яе і настаўце ў цяпліцу.

- Зрабіце каркас для плецяў па версе.

- Не рыхляць, а падсыпаюць зямлю.

- Пастаўце вядро з гнаявой жыжкай або травой у цяпліцу.

- Апырскванне ад хваробы: 1 літр абястлушчанага малака + 20 кропель ёду на вядро вады. Як прафілактыка 1 раз на два тыдні, можна дадаць зялёнага мыла. Можна апрацаваць слабым растворам марганцоўкі.

Таматы

- Перад сяўбой за 5-6 дзён зямлю паліць гарачай вадой з 1 ст. лыжкай меднага купарвасу на вядро вады, прыкрыць плёнкай.

- Пасадзіце: у цяпліцу і на градку настурку — ад белакрылкі, базілік — ад хвароб. Памідоры проста любяць суседства.

- Трымайце цяпліцу адкрытай.

- Мульчыруюць, калі зямля прагрэецца, травой, сенам.

- Паліў пад мульчу.

- Зрабіце пару разоў прапарванне: закрыйце цяпліцу на паўдня, потым добра праветрыце.

- Апырскванне ад хваробы: 1 літр абястлушчанага малака + 20 кропель ёду на вядро вады. Як прафілактыка 1 раз на два тыдні, можна дадаць зялёнага мыла. Можна апрацаваць слабым растворам марганцоўкі.

- Праткніце сцвалы медным дротам.

- Насычаце бацвінне, запраўце ў зямлю.

- Прафілактыка фітафтарозу: праз пяць дзён пасля высадкі расады развесці 1 г сульфату медзі ў 4 літрах дажджавой мяккай вады — апырскаць. Праз пяць дзён пасля першай апрацоўкі з палівачкі: 40 г сухога хвашчу заліць вадой, кіпяціць 15 хвілін, адвар зліць і захаваць. Асадак заліць і кіпяціць 10 хвілін. Адвары злучыць, давесці да 5 літраў.

- Праз пяць дзён пасля папярэдняй апрацоўкі 0,5 л абястлушчанага малака + 50 кропель ёду на 5 літраў вады.

- Праз 7–10 дзён пасля папярэдняй апрацоўкі развесці 1 мл «Эпіну» на 5 літраў вады.

Цыбулька любіць нашатыр

Кончыкі пёрак цыбулі пабляднелі, а само пяро стала жаўтлявага колеру?

Расліне не хапае азоту. Папоўніць яго дапаможа раствор нашатыру.

Робіцца ён так: у 10 л вады разводзяць 3 ст. лыжкі нашатыру. Пад вечар паліваюць цыбулю гэтым растворам пад карэньчык.

Як правільна даглядаць цюльпаны, нарцысы і крокусы пасля цвіцення

• Пасля завяршэння цвіцення выдаліце кветканосы. А вось лісце нельга адразу зразаць, бо яно з'яўляецца крыніцай харчавання для цыбулінак. Прыбраць яго можна толькі калі пажоўкне і пачне сохнуць.

• Працягвайце паліваць кветкі яшчэ два тыдні пасля цвіцення, затым паліў можна спыніць.

• Пасля зрэзкі кветкі маюць патрэбу ў падкормках. Спатрэбіцца фосфарна-калійныя ўгнаенні, расход 30—35 г на 1 кв. м. Ні ў якім разе не падкормлівайце першацветы арганікай (курыным памётам або гноем), гэта можа прывесці да гніення цыбулін.

• Сартавыя цюльпаны і крокусы трэба выкопваць штогод, прыкладна ў пачатку ліпеня, а вось нарцысы — дастаткова раз на 3-5 гадоў.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.38	21.46	17.08
Віцебск —	4.19	21.44	17.25
Магілёў —	4.28	21.36	17.08
Гомель —	4.34	21.23	16.49
Гродна —	4.55	21.59	17.04
Брэст —	5.05	21.50	16.45

Месяц

Апошняя квадра 21 чэрвеня.
Месяц у сузор'і Рыб.

Імяніны

Пр. *Антаніны, Аляксандра, Васіля, Івана, Мікалая, Паўла, Феафана, Цімафея.*
К. *Агрыпіны, Ванды, Альбіны, Базыля, Зянона, Пятра, Юзафа.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

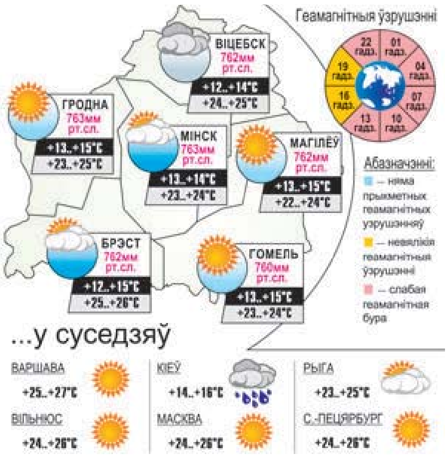

Даты Падзеі Людзі

23 ЧЭРВЕНЯ

У краіне

1792 год — каралеўскім прывілеем Станіслава Аўгуста Панятоўскага зацверджаны герб вёскі Радунь (цяпер гарадскі пасёлак у Воранаўскім раёне).

1902 год — нарадзіўся Давід Абрамавіч Дзівакоў, беларускі вучоны ў галіне трактарабудавання, доктар тэхнічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Аўтар навуковых прац па тэорыі сельскагаспадарчых навясных агрэгатаў, тэорыі трактара і разліку яго механізмаў. Узначальваў распрацоўку трактарных гідрапад'ёмнікаў для кіравання навяснымі сельскагаспадарчымі машынамі.

1917 год — выйшаў першы нумар «Сялянскай газеты» — органа выканкама Савета сялянскіх дэпутатаў Мінскай і Віленскай губерняў. Выдавалася ў чэрвені—лістападзе ў Мінску. Публікавала справаздачы і рэзалюцыі губернскіх і павятовых з'ездаў сялянскіх дэпутатаў, пастановы сялянскіх збораў, лісты чытачоў. Асвятлялася палітычнае становішча ў краіне, мясцовыя падзеі. Выданне імкнулася растлумачыць сутнасць аграрнай палітыкі ў вёсцы, заклікала ствараць зямельныя камітэты. Выйшла 39 нумароў газеты.

1932 год — нарадзіўся Аляксандр Яўгенавіч Крушэўскі, беларускі вучоны ў галіне механікі і прыкладной матэматыкі, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар. Аўтар навуковых прац па варыяцыйных і апаратарных метадах рашэння задач матэматычнай і прыкладной тэорыі пругкасці, матэматычным мадэляванні ў біямеханіцы, разліку машынабудаўнічых канструкцый на трываласць.

1947 год — нарадзіўся Георгій Васільевіч Лосік, беларускі вучоны ў галіне інжынернай тэхнікі, біякібернетыкі, доктар псіхалагічных навук. Аўтар навуковых прац на стыку псіхалогіі і кібернетыкі, па тэорыі распазнання аб'ектаў з варыятыўнай формай па стварэнні і выкарыстанні камп'ютараў для сляпых.

У свеце

1912 — нарадзіўся Алан Цьюрынг, брытанскі матэматык і логік, працы якога паслужылі асновай для стварэння сучасных ЭВМ.

1927 год — на Хадынскім аэрадроме падчас выпрабавальнага палёту Міхаіл Громаў першым з савецкіх лётчыкаў выкарыстаў выратавальны парашут.

1962 год — нарадзіўся Аляксандр Міхайлавіч Любімаў, расійскі журналіст, прадзюсар, тэлевядучы.

1972 год — нарадзіўся Зінедзін Зідан, французскі футбаліст, паўабаронца зборнай Францыі і іспанскага «Рэала». Найлепшы ігрок свету (1998, 2000, 2003, 2006). У 1998-м выйграў «Залаты Мяч» як найлепшы футбаліст Еўропы. У 2004-м быў прызнаны УЕФА найлепшым футбалістам апошніх 50 гадоў.

Так гаварыў...

АРТУР ШАПЕНГАЎЭР:

«Самы распаўсюджаны від гордасці — нацыянальная гордасць».

УСМІХНЕМСЯ

— Вася, а што гэта суседскія куры перасталі хадзіць у наш агарод?

— Уначы я расклаў на градках дваццаць яек, а раніцай на вачах у суседзяў сабраў.

Мне патрэбен чалавек, які падзяляе мае амаральныя каштоўнасці.

Прыгатавала два паштэты. Муж паспрабаваў і вынес вердыкт: «Вось гэтая курыца вельмі смачная, а вось у гэтай курыцы дзіўны смак».

Дзіўная курыца была ялавічнай печанню, а вельмі смачная курыца была вэнджанай рыбай.

Не гультай, а дэгустатар гультайства.

— Чаму вы спазніліся?!

— А я з раніцы за снеданкам пачаў расказваць жонцы, які вы ў нас выдатны начальнік. І захапіўся!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1504.

Нумар падпісаны ў 19.30 22 чэрвеня 2022 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12